

Plenum

Tisdag 25.11.2025 kl. 14.00—21.58

7. Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om skatt på arv och gåva och av vissa andra lagar

Regeringens proposition RP 94/2025 rd

Utskottets betänkande FiUB 21/2025 rd

Första behandlingen

Förste vice talman Paula Risikko: Ärende 7 på dagordningen presenteras för första behandling. Till grund för behandlingen ligger finansutskottets betänkande FiUB 21/2025 rd. Nu ska riksdagen besluta om innehållet i lagförslagen. — Första talare är ledamot Valkonen.

Debatt

16.04 Ville Valkonen kok (esittelypuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Esittelen valtiovarainvaliokunnan mietinnön.

Mietinnössä on neljä keskeistä muutosta perintö- ja lahjaverotukseen:

Ensinnäkin, perintö- ja lahjaverotusta kevennetään tällä esityksellä. Alarajaa nostetaan 20 000:sta 30 000 euroon perintöjen osalta, ja lahjan alarajaa nostetaan 5 000:sta 7 500 euroon. Nämä muutokset toteutetaan muuttamalla perintö- ja lahjaveroasteikkojen progressioportaiden euromääriä sekä laissa säädettyjä pienempiä verotettavia määriä.

Toisekseen, tavanomaisen koti-irtaimiston verovapaata määrää korotetaan 4 000:sta 7 500 euroon.

Kolmanneksi, sukupolvenvaihdo-shuojennus laajenee alaikäisiin perillisiin tietyin reunaehdoin.

Neljänneksi, maksamattomalle perintöverolle laskettavaa viivästyskorkoa alennetaan nykyisestä, ja tämän lisäksi perintö- ja lahjaverolakiin sekä kiinteistöverolakiin tehdään tietyt tekniset täydennykset oikaisuvaatimusten osalta.

Valtiovarainvaliokunta näkee nämä muutokset erittäin tervetulleina. Käytännössä perintö- ja lahjaveron alarajoja ei ole vuosikausiin korotettu, eli kyseessä on myöskin tietynlainen indeksikorotus. Tämä helpottaa perillisten likviditeettiongelmia tietyissä tilanteissa, jos perii vaikka omaisuutta, jota on vaikea realisoida. Ja, totta kai, verotuksen keventäminen parantaa ostovoimaa. Kokonaisuudessaan verotus kevenee noin 81 miljoonalla eurolla vuositasolla, mikä on verotuottovaikutus valtiolle.

Näillä sanoilla, arvoisa rouva puhemies, valtiovarainvaliokunta ehdottaa, että eduskunta hyväksyisi lakiehdotukset muuttamattomina.

Mietintöön sisältyy neljä vastalauseetta.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Elomaa.

Punkt i protokollet PR 115/2025 rd

16.07 Ritva Elomaa ps: Arvoisa puhemies! Käsiteltävänä oleva lakiesitys ja valtiovarainvaliokunnan mietintö koskevat lakimuutoksia perintö- ja lahjaverotuksen sekä kiinteistöverotuksen osalta. On hyvä, että verolainsäädäntö uudistuu niin, että se vastaa muuttuvaan yhteiskunnalliseen todellisuuteen ja säilyttää samalla oikeudenmukaisuuden ja ennakoitavuuden periaatteet.

Perintö- ja lahjaveron alarajoja nostetaan ja veroprosentteja kevennetään. Tämä helpottaa byrokratiaa etenkin pienempien perintöjen osalta. Perintö- ja lahjaveroa ehdotetaan kevennettäväksi kotitalouksien ostovoiman kohentamiseksi. Perintöverotuksessa pienin verotettava määrä ehdotetaan korotettavaksi 20 000 eurosta 30 000 euroon ja lahjaverotuksessa 5 000 eurosta 7 500 euroon. Muutos toteutetaan muuttamalla perintö- ja lahjaveroteikkoja sekä korottamalla pienimpiä verotettavia euromääriä.

Arvoisa puhemies! Haluan kiittää siitä, että mietinnössä nostetaan esiin verotuksen läpinäkyvyys ja yhdenvertaisuus, erityisesti kun puhutaan perinnön ja lahjan vastaanottamisesta sekä kiinteistöjen verotuksesta. Näiden osalta selkeä sääntely ja tasapuolinen kohtelu ovat tärkeitä, kun tavoitteena on turvata kaikkien osapuolten oikeudet ja edistää verojärjestelmän hyväksyttävyyttä.

Lopuksi: Tämä esitys ja mietintö yhdessä muodostavat vankan kokonaisuuden. Uskon, että voimme hyväksyä tämän lainmuutoksen myönteisellä asenteella, sillä se vahvistaa verojärjestelmämme kestävyyttä, oikeudenmukaisuutta ja sopeutumiskykyä. — Ja kiitos valiokunnan puheenjohtajalle esittelystä.

Aivan lopuksi: Sitä mieltä helposti, että tässä eletään vielä pitkään, mutta totuushan on, että elämä voi loppua yhtäkkiä. Sanoisin näin, että testamentti kannattaa tehdä, ettei jälkipuintia syntyisi, vaikka jaettavaa ei paljoa olisikaan. Mutta katsotaan valoisasti kuitenkin eteenpäin ja yritetään elää terveesti ja pitkään. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Viitanen.

16.09 Pia Viitanen sd: Arvoisa rouva puhemies! Tämä hallituksen esitys nostaa perintöveron alarajaa ja verottoman lahjan alarajaa. Nämä esitykset ovat aivan oikeansuuntaisia ja perusteltuja. Näihin rajoihinhan ei ole tehty pitkään aikaan mitään muutoksia, joten tätä voidaan pitää eräänlaisena inflaatio- tai indeksitarkistuksena.

Mutta, puhemies, kuitenkin, vaikka tämä on ihan oikeansuuntainen, meillä on tässä oma esitys, joka hieman parantaa tätä esitystä, eli esitämme muutoksia, jotka lisäävät hieman oikeudenmukaisuutta. Me esitämme, että tätä perintöveron alarajaa nostetaan hallitusta enemmän. Hallitus esittää, että se nostetaan 30 000:een. Me esitämme, että se nostetaan 40 000:een, jolloin se keventää pienten ja keskikokoisten jäämistöjen verotusta ja keventää tavallisen suomalaisen verotusta sitten tätä kautta. Se vähentää hallinnollista taakkaa ja lisäksi myös tämän järjestelmän hyväksyttävyyttä.

Puhemies! Sitten toisaalta, kun teemme tämän muutoksen, esitämme, että samalla kaikkein suurimpien perintöjen verotusta voidaan hieman maltillisesti kiristää, eli esitämme korotusta yli miljoonan euron miljoonaperinnöille. Niitä voisi korottaa tämän esityksemme mukaan kolme prosenttiyksikköä, ja tähän sitten kohdistuisi ainoastaan kaikkein varakkaimman kymmenyksen murto-osaan. Tämä sitten osaltaan kompensoisi tuota verotulomenetystä, minkä tekisimme sitten pienten ja keskisuurten perintöjen saajien hyväksi.

Eli näillä puheilla, arvoisa puhemies, minä esitän, että valiokunnan mietintö hyväksytään muutettuna vastalauseen 1 mukaisesti.

Punkt i protokollet PR 115/2025 rd

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Koskela.

16.11 **Jari Koskela ps:** Kiitoksia, arvoisa rouva puhemies! Kiitoksia verojaoston puheenjohtajalle hyvästä esittelystä. Hän jo kiteytti siinä hyvin oleellisen, mutta kertaus on opintojen äiti. Eli käsittelemme nyt valtiovarainvaliokunnan mietintöä perintö- ja lahjaverotuksen muutoksista. Esitys keventää verotusta nimenomaan arjen tilanteissa. Verotettavan perintöosuuden alaraja nousee 20 000 eurosta 30 000 euroon ja verotettavan lahjan alaraja 5 000 eurosta 7 500 euroon. Tämä on järkevä, pitkään odotettu tarkistus, koska hinnat ja omaisuusarvot ovat nousseet mutta rajat ovat laahanneet perässä. Samalla tavanomaisen koti-irtaimiston verovapaata määrää nostetaan 4 000 eurosta 7 500 euroon. Kun perhe tyhjentää kotia ja jakaa käytettyä tavaraa, emme tarvitse verottajaa selvittämään jokaisen tuolin, astian tai lampun arvoa.

Arvoisa rouva puhemies! Esitys helpottaa myös tilanteita, joissa perintö on epälikvidiä. Maksamattomalle perintöverolle laskettava viivästyskorko alenee. Viitekorkoon lisätään jatkossa 2 prosenttiyksikköä nykyisen 3,5:n sijasta. Kun perintövero voi tulla maksettavaksi ennen kuin varoja on mahdollista realisoida järkevästi, korkojen kohtuullistaminen on reilua. Se vähentää pakkomyyntejä ja tukee kotimaista omistajuutta esimerkiksi maataloil- ja perheyrittäjissä.

Erityisen tärkeä on muutos alaikäisen perillisen sukupolvenvaihdoshuojennukseen. Jos yrittäjä kuolee yllättäen ja perillinen on alaikäinen, huojennus voi jatkossa toteutua, kun edunvalvoja jatkaa yritystoimintaa yhtiössä. Näin turvataan työpaikkoja ja annetaan yritykselle mahdollisuus selvitä vaikean hetken yli. Samalla on pidettävä huoli siitä, että sääntelyä ei kierretä keinotekoisilla järjestelyillä.

Lisäksi oikeasuvaatimusten käsittelyyn tuodaan selkeyttä, kun menettelyyn sovelletaan täydentävästi verotusmenettelylakia. Se on juuri sitä järkevää sääntelyä, joka vähentää turhaa pompottelua.

Arvoisa rouva puhemies! On esitetty huolia verotuoton laskusta. Valiokunnan arvion mukaan kokonaisvaikutus on noin 81 miljoonaa euroa vuodessa, mutta samalla vahvistamme verojärjestelmän hyväksyttävyyttä, vähennämme hallinnollista työtä ja tuemme kasvua, yrittäjyyttä ja perheiden ostovoimaa. Tästä syystä tätä esitystä on helppo kannattaa. — Kiitoksia.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Rintamäki.

16.14 **Anne Rintamäki ps:** Arvoisa puhemies! Käsittelemme hallituksen esitystä perintö- ja lahjaverolain muuttamisesta sekä siihen liittyvää valtiovarainvaliokunnan mietintöä. Tämä uudistus on merkittävä askel eteenpäin erityisesti pienyrittäjien ja perheyrittäjien kannalta. Hallituksen linja on selvä: helpotetaan sukupolvenvaihdoksia ja kevennetään verotusta.

Edellisen hallituksen aikana perintö- ja lahjaverotusta ei juuri kevennetty, vaikka ongelmat olivat tiedossa. Nyt hallitus tekee konkreettisia parannuksia, jotka tukevat kotimaista omistajuutta ja työpaikkojen säilymistä Suomessa. Ensimmäinen keskeinen muutos on sukupolvenvaihdoshuojennuksen laajentaminen alaikäisiin perillisiin. Tämä estää kohtuuttomat tilanteet, joissa yritys olisi jouduttu myymään vain veron takia. Hallitus turvaa perheyrittäjien jatkuvuuden. Tämä on todellinen yrittäjämysteinen teko.

Punkt i protokollet PR 115/2025 rd

Toinen muutos on perintö- ja lahjaveron alarajojen korotus. Vaikka vaikutus suurimpiin perintöihin on rajallinen, pienemmille yrityksille ja perheille tämä tuo helpotusta.

Lisäksi viivästyskoron alennus tekee veronmaksun lykkäämisestä kohtuullisempaa, mikä on tärkeää, kun yrityksen varat ovat kiinni tuotannossa.

Arvoisa puhemies! Nämä uudistukset osoittavat, että hallitus ymmärtää yrittäjyyden merkityksen. Se tekee päätöksiä, jotka vahvistavat kotimaista omistajuutta ja vähentävät verotuksen aiheuttamaa painetta. Tämä on selkeä ero aiempaan vasemmistohallituksen linjaan, jossa painopiste oli verotuksen kiristämisessä, ei sen keventämisessä. Pidän tätä lakia kannatettavana, koska se tukee suomalaisia pienyrittäjiä ja perheyrittäjiä, niitä, jotka luovat työtä ja hyvinvointia koko maahan. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Räsänen, Joona, poissa. — Edustaja Sillanpää.

16.17 Pia Sillanpää ps: Arvoisa puhemies! Perintövero ja sen suuruus nousevat tasaisin väliajoin keskusteluun. Osa suomalaisista on perintöveron kannalla, kun taas toinen puoli näkee perintöveron hyvin epäoikeudenmukaisena verona. Minä kuulun näihin jälkimmäisiin. Hallitus haluaakin tällä esityksellä keventää perintö- ja lahjaverotusta, ja voin todeta, että tätä muutosta on odotettu hyvin pitkään.

Arvoisa puhemies! Perintövero on mielestäni hyvin käsittämätön vero. Suomalainen tekee ensin koko elämänsä töitä ja maksaa jokaisesta palkastaan verot. Sitten hän säästää osan näistä rahoista ja samalla pyrkii pitämään huolta perheestään. Kun hän lopulta haluaa jättää työnsä tulokset, omaisuuden ja eurot lapsilleen tai lapsenlapsilleen, valtio tulee siihen väliin ja verottaa saman varallisuuden uudelleen. Raha on siis verotettu kahteen kertaan. Missä kohtaa tämä kuulostaa oikeudenmukaiselta ja järkevältä? Enkä suinkaan vastusta verojen maksamista. Verorahoilla katamme paljon hyvää lähtien lastemme koulutuksesta ja laadukkaasta terveydenhuollosta. Kyse on siitä, ettei mielestäni ole reilua verottaa omaisuutta moneen kertaan. Silloin säästäminen, yrittäminen ja omistaminen tehdään vaikeaksi, kun joutuu miettimään, miten jälkipolvi pärjää perinnöstä aiheutuvien verojen ja maksujen kanssa.

Arvoisa puhemies! Tämä esitys ei korjaa kaikkia perintöverotuksen haasteita, mutta suunta on oikea. Tässä esityksessä olennaisia muutoksia on, että perintöveron alaraja nousee 20 000 eurosta 30 000 euroon, lahjaveron alaraja nousee 5 000 eurosta 7 500 euroon, tavanomaisen koti-irtaimiston verovapaa määrä kasvaa 4 000 eurosta 7 500 euroon, perintöveron viivästyskorkoa lasketaan kohtuulliselle tasolle ja lisäksi sukupolvenvaihdoksia helpotetaan, jotta yritysten jatkuvuus ei kaadu alaikäisen perillisen muodollisiin esteisiin.

Valtiovarainvaliokunta on yksimielisesti todennut, että nämä muutokset parantavat kotitalouksien ostovoimaa, kannustavat työntekoon ja yrittäjyyteen sekä tukevat kotimaista omistajuutta. Tämän esityksen muutokset ovat sellaisia, mitä suomalaiset ovat jo pitkään toivoneet. Esimerkiksi perintöveron alaraja ei ole liikkunut vuosikausiin, ja siksi on jo korkea aika päivittää veroasteikkoa. Tämän esityksen myötä pienet perinnöt ja lahjat eivät joudu kohtuuttoman verotaakan alle. Tämä on erityisen tärkeää niille tavallisille perheille ja tavallisille suomalaisille, jotka eivät peri miljoonia vaan ehkä mökin, pienen säästön tai kuolinpesän osuuden.

Arvoisa puhemies! Pidän tärkeänä myös sitä, että hallitus tarttuu yritystoiminnan sukupolvenvaihdoksiin liittyviin epäkohtiin. On ollut suorastaan kohtuutonta, että alaikäinen

Punkt i protokollet PR 115/2025 rd

perillinen ei ole voinut saada perintöveron huojennusta, vaikka hänen edunvalvojansa jatkaisi yritystoimintaa täysipainoisesti. Tämä on vaarantanut yritysten jatkuvuuden ja työpaikat. Tavoitteena on mahdollistaa veronhuojennus niissä tilanteissa, kun perinnönjättäjä menehtyy yllättäen ja perinnönsaajana oleva henkilö on alaikäinen eikä yrityksen sukupolvenvaihdosta pystytä toteuttamaan saajan alaikäisyyden vuoksi. Nyt tämä epäkohta korjataan, aivan kuten pitääkin.

Arvoisa puhemies! On totta, että tämän esityksen myötä valtion kassaan kertyy vähemmän rahaa. Me emme voi kuitenkaan nojata verotuksessa siihen, että jatkamme omaisuuden verottamista kahteen kertaan. Ihmisillä täytyy olla mahdollisuus jättää hankkimansa omaisuus eteenpäin ilman kohtuutonta verotaakkaa. Tällä päätöksellä voimme vahvistaa tavallisten suomalaisten taloudellista asemaa ja antaa heille enemmän vapautta päättää omasta omaisuudestaan. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Lyly.

16.20 Lauri Lyly sd: Arvoisa rouva puhemies! Kannatan edustaja Viitasen tekemää ehdotusta heti aluksi.

Toteaisin tässä, että Viitasen tekemä ehdotus tarkoittaa sitä, että tämä alaraja nousee 30 000:sta vielä hallituksen esittämää suuremmaksi eli 40 000:een, ja sitä rahoitetaan sillä, että yli miljoonan euron perinnöstä peritään kolme prosenttiyksikköä korkeampi vero, ja sillä tavalla tämä on kustannusneutraali. Tällä tuodaan esiin ne tilanteet, mitä täällä on tullut hallinnollisesta taakasta, ja vahvistetaan verojärjestelmän hyväksyttävyyttä. Muuten tämä esitys perintöveron, koti-irtaimiston ja muun osalta on paikallaan, mutta tämä yksi kohta on meillä ehdotuksena ja muutoksena. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Seppänen.

16.21 Sara Seppänen ps: Arvoisa rouva puhemies! Perintövero on yksi suomalaisten eniten inhoamista veroista ja ihan syystäkin. Ei ole oikein, että perilliset joutuvat myymään omaisuuttaan, jopa perintöään, maksaakseen verot. Hallituksen esitys on siis nyt askel kohti oikeaa suuntaa. Perintöveron alaraja nouseekin 30 000 euroon, lahjaveron 7 500 euroon ja koti-irtaimiston verovapaus 7 500 euroon. Tämä helpottaa erityisesti pienissä perinnöissä ja vähentää turhaa byrokratiaa.

Viivästyskorkojen lasku on konkreettinen apu niille, jotka perivät esimerkiksi maatilan, yrityksen tai asunnon. Lisäksi sukupolvenvaihdosten helpottaminen turvaa perheyrittäjien ja maatilojen jatkuvuuden. Tämä on elinkeinon ja maaseudun elinvoiman kannalta aivan ratkaisevaa.

Vaikka verotuotto pienenee 81 miljoonaa euroa, kyse on kohtuullisuudesta ja siitä, että suomalaiset voivat säilyttää sen, minkä heidän läheisensä ovat rakentaneet. Perussuomalaiset tukevat tätä esitystä, koska se on reilu ja järkevä. Tulevaisuuden tavoitteena tulee olla, että mietimme kaikkien perintöjen osalta, kevennämmekö verotusta vai voisimmeko Ruotsin tapaan jopa poistaa koko perintöveron.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Wickström.

Punkt i protokollet PR 115/2025 rd

16.23 **Henrik Wickström r:** Värderade talman, arvoisa rouva puhemies! Me RKP:ssä kannatetaan tätä esitystä monestakin eri syystä. Ollaan puolueessa jo useita vuosia puhuttu siitä, että tämä perintövero on todella ongelmallinen vero kaiken kaikkiaan, koska jos katsotaan vaikkapa talouskasvua, niin monesta maasta ei löydy tällaista vastaavaa verotyyppiä kuin Suomessa, kuten tämä perintövero tällä hetkellä on. Myöskin moni taloustieteilijä näkee tässä verotyyppissä haasteita juuri kasvun näkökulmasta.

Nyt tässä lakiesityksessä tehdään muutamia hyviä täsmennyksiä. Tässä ovat jo keskustelussa nousseet useaan otteeseen esiin sukupolvenvaihdot. On todella tärkeää, että me saadaan hyvät ja toimivat yritykset jatkamaan sukupolvelta toiselle, jottei näitä turhaan laiteta säppiin ja sitä kautta sitten heikennetä myöskään koko kansantaloutta.

Toinen, mikä nousi tässä keskustelussa aiemmin esiin, on perintöveron alarajan nosto 20 000:sta 30 000 euroon. Osittain tätä voidaan pitää tällaisena teknisenä tarkistuksena huomioiden inflaatio- ja kustannuskehitys, mutta ennen kaikkea tämä on vahva suunta ja signaali eteenpäin. Uskon myöskin vahvasti siihen, että tämä tulee myöskin kannustamaan pitkällä aikavälillä kulutukseen positiivisesta näkökulmasta.

Mutta kuten tässä totesin, itse toivon, että tämä keskustelu perintöverosta ei jää tähän. Me tiedetään, että tästä löytyy näitä ongelmallisuuksia, ja parasta olisi mennä kohti Ruotsin mallia, että tästä luovuttaisiin, tai sitten tulisi käytännössä vero sen jälkeen, kun tämä itse perintö vasta realisoituu.

Vi inom SFP är glada över att regeringen har vidtagit åtgärder för att egentligen lösa utmaningar som vi har med arvs- och gåvoskatten. Det är bra att den nedre gränsen, den skattefria gränsen, höjs från 20 000 till 30 000 euro, och likaså blir det också enklare att göra generationsväxlingar. Men framför allt hoppas vi inom SFP att vi kan fortsätta föra en diskussion i samhället angående arvsskatten. Vi anser att man borde gå mot den svenska modellen, där man kan ha ett beskattningssystem där man betalar skatt på arv först när det realiserar. Vi vet att vi behöver tillväxt i landet, och ett sätt skulle vara att helt och hållet slopa arvsskatten. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Lahdenperä.

16.25 **Milla Lahdenperä kok:** Arvoisa rouva puhemies! Olen edustaja Wickströmin kanssa täysin samaa mieltä, että perintöverosta voitaisiin päästä eroon jossain vaiheessa, mutta nämä nyt tehdyt perintö- ja lahjaveron täsmäkorjaukset ovat tervetullutta järkeä verotukseen. Alarajat nousevat, pienet perinnöt ja lahjat vapautuvat jatkossa kokonaan verosta, ja koti-irtaimiston verotusvapaus päivitetään vihdoin nykyaikaan. Tämä keventää taakkaa nimenomaan tavallisilla perheillä.

Maksuajan koron laskeminen helpottaa tilanteita, joissa perintö on maata, metsää tai yritystä. Lisäksi sukupolvenvaihdojen laajentaminen alaikäiselle turvaa perheyri-tysten jatkuvuuden ja työpaikat vaikeissakin tilanteissa. Liikkumavara näissä oli rajallinen, mutta nämä muutokset ovat askelia kohti oikeudenmukaisempaa verotusta, vahvempaa kotimaista omistajuutta ja sujuvampia sukupolvenvaihdoksia. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Kontula.

Punkt i protokollet PR 115/2025 rd

16.26 Anna Kontula vas: Arvoisa puhemies! Ihan alkuun haluan hiukan tasapainottaa tätä keskustelua mystisestä tavallisesta suomalaisesta, joka vihaa perintöveroja, koska siitä on paljon haittaa. Itsehän tulen sellaisesta ympäristöstä, jossa perinnöt ovat sen verran pieniä, että perintöveroa joko ei nykyiselläänkään makseta tai sitten sitä maksetaan niin vähän, että se ei murehduta varsinaisesti ketään. Tämäntapaisia suomalaisia on jopa enemmistö suomalaisista. Eli suhtaudun vähän kriittisesti siihen tavalliseen suomalaiseen, joka olisi suuri kärsijä perintöveron osalta.

Arvoisa puhemies! Varallisuudella on tapana kasaantua, mikä puolestaan johtaa eriarvoistuvaan yhteiskuntaan. Erityisen ongelmallista tämä on tietysti silloin, kun puhutaan sukupolvien jatkuvasta kasautumisesta. Siksi useimmat modernit yhteiskunnat verottavatkin ainakin niitä suuria perintöjä.

Hallituksen esityksessä ehdotetaan muutettavaksi perintö- ja lahjaverolakia, veronlisäyksestä ja viivekorosta annettua lakia ja kiinteistöverolakia. Esityksen mukaan perintö- ja lahjaverotusta kevennettäisiin. Verotettavan perintöosuuden, lahjojen ja koti-irtaimiston verotuksen alarajoja korotettaisiin. Vaikka nämä hallituksen esittämät perintöveron kevennykset kohdistuvat perintöverotuksen alarajoihin, hyötyvät muutoksesta euromääräisesti selvästi eniten korkeimmat tulokymmenykset. Nykyisessä julkisen talouden tilanteessa tällaiseen, hyvätuloinen suosivaan verolahjaan ei ole varaa. Meidän pitäisi ajatella sitä julkisen talouden tasapainoa ja miettiä tarkkaan, mihin niitä julkisia varoja laitetaan, kun on se velkajarrukin tulossa. Aikana, jolloinka kaikkein köyhimmille perustarpeita varten suunnatuista tuloista leikataan, tällaiseen tulojen uudelleensijoittamiseen niille, joilla muutenkin on riittävästi, ei yksinkertaisesti ole varaa.

Sen sijaan perusteltuna voi pitää esitystä, että maksamattomalle perintöverolle laskettava viivästyskorkoa alennettaisiin nykyisestä. Tämä helpottaa perimistilanteita, joissa omaisuuden saanti viivästyy tai sen realisointi ei ole mielekästä.

Useimmat verotuksen asiantuntijat pitävät perintöveroa hyvänä verona, joka edistää talouden tehokasta toimintaa ja yhteiskunnallista tasa-arvoa sekä vahvistaa julkista taloutta ilman merkittäviä kielteisiä kannusteita. Perintöjen verotuksella lievennämme sukupolvesta toiseen siirtyvää ja kasaantuvaa epätasa-arvoa.

Vasemmistoliiton vaihtoehdossa perintöveron ehdot palautetaan sen mukaisiksi kuin ne olivat ennen Juha Sipilän hallituksen vuoden 2017 alusta voimaan astuneita, varakkaita suosivia kevennyksiä. Lisäksi käynnistäisimme laajemman perintö- ja lahjaverouudistuksen valmistelun, jossa kiristettäisiin suurten lahjojen ja perintöjen verotusta.

Arvoisa puhemies! Ehdotan, että käsittelyn pohjaksi otetaan vastalauseeseen 4 sisältyvät lakiehdotukset.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Päivärinta.

16.30 Susanne Päivärinta kok: Kiitos, arvoisa puhemies! Hallituksen kasvuriihessä tehtiin jämäkkä ryhtiliike, kun ensi vuoden alusta ei tarvitse maksaa perintöveroa alle 30 000 euron perinnöstä ja lahjan verovapaus nousi 7 500:aan. Orpon hallitus pidensi jo aiemmin perintöveron maksuaikaa kymmeneen vuoteen ja laski maksuajalta perittävää koron marginaalia 3,5 prosentista 2 prosenttiin, minkä lisäksi on toki maksettava viitekorkoa. Korkoseuraamukset välttääkseen perintövero toki kannattaa maksaa heti pois.

Mutta sanon tämän nyt: Perintöveromalli on yhä epäoikeudenmukainen. Todellinen verotuksen oikeudenmukaisuus edellyttäisi sitä, että verotus kohdistuu kykyyn maksaa, ei

Punkt i protokollet PR 115/2025 rd

siihen, että joku kuolee. Ongelmia syntyy, kun perintövero määrätään maksuun, vaikka et saa perintöä haltuusi, et pysty sitä käyttämään etkä pysty sitä realisoimaan. Aivan tavallisille suomalaisille tulee tyypillisesti ongelmia silloin, kun perii huoneiston, talon, mökin tai tilan, joiden kaupaksi saaminen on hankalaa tai itse asiassa mahdotonta. Jos pesässä ei ole likvidejä varoja eikä itsellä ole säästöä, maksuvaikeudet ovat edessä — jollei sitten pankkilaina ole vaihtoehto. Vastaava tilanne syntyy myös siitä, kun leski jää asumaan yhteiseen kotiin eivätkä perilliset voi yhteistä kotia realisoida. Perintövero on silloinkin maksettava. Perinnöksi saatavat perheyhtiön osakkeet voivat olla hyvinkin arvokkaita, mutta niitä on käytännössä hankala myydä. Ongelmia syntyy myös, kun kuolinpesä on riittävä eikä varoja päästä jakamaan osakkaille. Jako voi kestää vuosia. Perintövero pannaan tuolloinkin maksuun. Edelleen sanon: perintövero pannaan tuolloinkin maksuun, vaikka kuukaan ei ole saanut haltuunsa yhtään mitään.

Arvoisa puhemies! Kerrotaanpa ihan elävästä elämästä esimerkki: Kolme sisarusta peri elinvoimaisesta Oulusta 50-luvun omakotitalon ihan muutama vuosi sitten. Perintövero pasahti maksuun. Talo ei mennyt kaupaksi, eikä vuokralaisia löytynyt. Perilliset asuivat kaukana Oulusta. Rahaa upposi koko ajan kiinteistöveroihin, jätemaksuihin, sähkölaskuihin, nuohoukseen, lumenluontiin, vakuutusmaksuihin, siivouksiin ja lähes 10 000 euroa öljylämmitykseen. Maksettavaa kertyi vielä rutkasti lisää, kun talon putket räjähtivät ja tuli vesivahinko. Vakuutus ei korvannut vahinkoja, koska yhtiö katsoi, etteivät kaukana asuneet perilliset olisi saaneet jättää taloa valvomatta. Yllä mainitut kulut eivät alentaneet perintöveron määrää, niitä ei voinut vähentää. Edes kiinteistövälittäjän palkkioita ei voi vähentää perintöverosta. Ja kun tuo talo meni lopulta kaupaksi, painajaisten jälkeen, niin lopputulos oli katastrofaalinen. Tämäkö on oikeudenmukaista?

Arvoisa puhemies! Meille on pitkään vakuuteltu, että suurin osa perinnöistä on niin pieniä, ettei niistä tarvitse maksaa veroja. Samalla on kyllä jätetty kertomatta, että aivan tavallisten suomalaisten perintöveroja päätyi ulosottoon noin 12 miljoonaa euroa vuonna 2022. Uusimpia lukuja ei ole vielä valmistunut. Eli perintöveron kohtuullistaminen ei riitä.

Itse toimin kuten Ruotsin demarihallitus vuonna 2005: poistaisin perintöveron kokonaan. Työnteolla, yrittämisellä ja säästämisellä kartutetusta omaisuudesta on verot maksettu kuulkaa jo moneen kertaan. Suomessa on varsin maltilliset tuloerot. Perintövero ei nykyisellään juuri estä varallisuuden kasaantumista vaan ainoastaan vaikeuttaa varallisuuden siirtymistä niillä, joilla ei ole mahdollisuutta verosuunnitteluun, säätiöihin tai Suomesta pois muuttamiseen.

Arvoisa puhemies! Perintöveron poisto tukisi yrittäjyyttä, pitäisi työpaikat ja omaisuuden kotimaassa, ja näin koko Suomi vaurastuisi. Monet maat ovat todenneet, että perintöveron tuotto on suhteellisen pieni verrattuna sen aiheuttamiin taloudellisiin ja sosiaalisiin haittoihin. Suomessa perintö- ja lahjaveron tuotto on ollut viime vuosina noin yksi prosentti valtion kokonaisbudjetista. Ruotsin kokemus osoittaa, ettei valtiontalous romahtanut. Päinvastoin, sukupolvenvaihdokset helpottuivat, perheytykset säilyivät kotimaisessa omistuksessa, ja hallinnollinen taakka väheni merkittävästi.

On siis aika kysyä: onko se oikein, että perintövero pasahtaa maksuun, vaikka sinä et saa itsellesi mitään? Vastaus on selvä: se ei ole oikein, se pitää korjata. — Kiitos. [Ritva Elo-maa: Olipas väkevä puhe!]

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Lohikoski.

Punkt i protokollet PR 115/2025 rd

16.35 Pia Lohikoski vas: Arvoisa rouva puhemies! Harva varmaankaan rakastaa perintöveroa, mutta talouden ja yhteiskunnan näkökulmasta se on aivan kelpo vero. Suomessa jo nyt lähes kaksi kolmasosaa perinnöistä on niin pieniä, että ne ovat valmiiksi verovapaita. Nämä kaksi kolmasosaa suomalaisista perinnönsaajista ovat niitä aivan tavallisia suomalaisia. Valtaosa perinnöistä ja lahjoista keskittyy jo valmiiksi varakkaille. Me emme näe, että nykyisessä heikossa julkisen talouden tilanteessa on varaa heikentää perintöveron tuottoa.

Kuten edustaja Kontula edellä kertoi, useimmat verotuksen asiantuntijat pitävät perintöveroa hyvänä verona, joka edistää talouden tehokasta toimintaa ja yhteiskunnallista tasa-arvoa sekä vahvistaa julkista taloutta. Näillä perusteilla kannatan edustaja Kontulan tekemää esitystä.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Rasinkangas.

16.36 Merja Rasinkangas ps: Arvoisa rouva puhemies! Käsittelyssä on hallituksen esitys, jonka myötä perintö- ja lahjaveroa kevennetään erityisesti pienten perintöjen osalta. Perintövero on suomalaisille yksi kaikkein epäreiluimmista veroista. Siksi pidän hyvänä, että hallitus keventää erityisesti pienten perintöjen verotusta. Perintöveron alaraja nousee 20 000 eurosta 30 000 euroon ja lahjaveron alaraja 5 000 eurosta 7 500 euroon. Näin yhä useampi pieni perintö jää kokonaan verottamatta, aivan kuten pitääkin. On reilua, että esimerkiksi isovanhemman pienestä perinnöstä jää jotain jälkipolvillekin.

Tavanomaisen koti-irtaimiston verovapaus nousee 4 000 eurosta 7 500 euroon, mikä keventää sekä perijöiden että viranomaisien työtä. Ei ole järkeä, että satojen eurojen arvoisia huonekaluja arvioidaan perunkirjoituksessa.

Arvoisa puhemies! Haluan tuoda esiin käytännön esimerkin. Otetaan esimerkkinä nuori perhe, jossa isä menehtyy yllättäen. Perintönä on maatila ja alaikäinen lapsi. Aiemmin perintöveron maksaminen olisi voinut pakottaa myymään peltoa tai metsää, jotta vero saadaan maksettua. Nyt alaikäisen sukupolvenvaihdoshuojennusta laajennetaan ja edunvalvoja voi jatkaa yritystoimintaa lapsen puolesta. Lisäksi viivästyskorko kevenee, joten veroa ei tarvitse maksaa kovalla kiireellä ja kohtuuttomilla lisäkuluilla. Tämä on kohtuullisuutta ja suomalaisen omistamisen puolustamista.

Arvoisa puhemies! Esitys vähentää verotuloja noin 81 miljoonaa euroa vuodessa, mutta se parantaa pienituloisten ja perheyriyten asemaa. Se helpottaa maatalojen ja yritysten sukupolvenvaihdoksia ja keventää pienten perintöjen verotaakkaa tavalla, jota suomalaiset ovat toivoneet jo pitkään. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Vigelius.

16.38 Joakim Vigelius ps: Arvoisa puhemies! Nyt tehtävällä lakimuutoksella hallitus alentaa perintöveroa. Perintöveron alaraja nostetaan 30 000 euroon, eikä tätä pienempiä perintöjä veroteta enää lainkaan. Asian merkitystä korostaa se, että selvästi yli puolet suomalaisista perii tätä vähemmän, siis saa tätä vähemmän perintöä itselleen. Muutoksen myötä yhä useampi suomalainen vapautuu perintöverosta kokonaan ja lopuillakin veron määrä alenee useilla sadoilla euroilla ja maksuunkin tulee helpotuksia.

Perintöveroa käsitellessämme olemme monien valtiontaloudellisten kysymysten lisäksi myös monien perimmäisten ja periaatteellisten kysymysten äärellä. Ensinnäkin, kuinka ko-

Punkt i protokollet PR 115/2025 rd

vaa ja kuinka moneen kertaan valtion on oikein verottaa ihmisen tienaamaa, yrittämää, ostamaa ja omistamaa? Toisaalta, kannustammeko perheitä kartuttamaan vaurautta ja säästämään taloudellista vapautta myös jälkipolvilleen vaiko kuluttamaan kaiken ja kerryttämään itse omaisuutensa sukupolvesta toiseen? Ja kolmantena, jatkammeko periaatteesta sellaistenkin verojen karhuamista, joista muut verrokkimaat ovat jo luopuneet ja jotka saatavat ajaa ne vuraat, omistavat, yrittävät ja verojaan maksavat veronmaksajat pois Suomesta? Entä jos perimme veroa, joka ei tuotakaan yhtä paljon veroa kuin mitä menetämme verotuloja tällä verolla?

Vertailun vuoksi: Ruotsi luopui perintöverosta jo 2000-luvun alussa, Norjakin kymmenisen vuotta sitten. Suomessakin kansalaiset vastustavat perintöveroa suuresti, ja ehkä keskeisin syy, minkä takia siitä meillä ei ole luovuttu, on se, että valtiontalous on ollut kuralla jo pitkään. Veron poistaminen jättäisi noin miljardin euron loven valtiontalouteen, ja jos tällainen poisto tehtäisiin, se luonnollisesti helpottaisi erityisesti suurimpia perinnönsaajia. Ennen tällaista muutosta, jota muissa Pohjoismaissa on jo tehty, ennen kun voimme mennä sen suuntaan, niin näen, että tämä hallituksen esitys perintöveron keventämisestä ja alentamisesta on kelpo kompromissi. Yhtäältä yhä harvempi suomalainen joutuu maksamaan perinnöistään veroa, toisaalta suuretkin perinnönsaajat hyötyvät tästä euromääräisesti, ja toisaalta maksuun tulee helpotuksia.

Näen, että tämä meidän verojärjestelmämme kaipaisi kyllä suurempaakin remonttia tässä maassa. Monesti on käynyt niin, että kun erilaisia veroja on kehitetty, niitä on kasattu toinen toistensa päälle, ja senkin jälkeen kun päätös on tehty, niistä tulee itsestäänselvää osa sitä valtiontalouden kokonaisuutta. Siitä huolimatta, että vero kerätään joka vuosi erikseen ihan siitä ihmisten omasta työstä, yrittämisestä, kulutuksesta tai sitten jopa heidän omaisuudestaan, kun heistä on aika jättänyt, siitä tulee itsestäänselvää osa sitä valtiontalouden kokonaisuutta, josta on hyvin vaikea tinkiä, luopua, alentaa, keventää. Se on tässä salissa monesti nähty. Se on itsestäänselvää, että valtio kerää nyt miljardi euroa perintö- ja lahjaveroina joka ainoa vuosi. Jopa alennuksen esittäminen siihen — siis sen alentaminen, kuinka paljon kerätään veroa suomalaisten perinnöistä — herättää tässä salissa vastustusta.

Siksi verojärjestelmä kaipaisi muutosta, ja tämä on pieni askel sen muutoksen suuntaan. Toivon, että tulevaisuudessa Suomen taloudellinen tilanne saadaan paremmalle jalalle ja yhä useampi suomalainen saisi pitää yhä suuremman osan oman työnsä, yrittämisensä ja omistamansa hedelmistä kiinni eikä valtio tulisi väliin eivätkä tämän salin päättäjät päättäisi, mitä näillä rahoilla tehdään, ihmisen itsensä sijasta.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Hänninen.

16.43 Juha Hänninen kok: Kiitos, arvoisa puhemies! Olen aistunut, että täältä oikealta reunalta on halua sanoa asia vielä selkeämmin ja suoremmin. Sanon sen nyt. Tunnistan tietenkin, että tämä asia on hallitusohjelmassa kirjattu tällä viisiin, mutta perintö- ja lahjavero olisi syytä poistaa mahdollisimman pian. Tuosta omaisuudesta on verot jo maksettu. Tällainen verotus ajaa ihmisiä maastamme ulos, eikä ole ainakaan Suomen etu, että varakkaita, vauraita ihmisiä lähtee maastamme pois maksamasta veroja. Eli päinvastoin meidän pitäisi saada varakkaita ja vauraita ihmisiä tähän maahan lisää, mutta korkea verotuksemme ei kannusta varakkaita ihmisiä tulemaan maahan.

Punkt i protokollet PR 115/2025 rd

Se iso sanoma ja viesti on, että varmasti Suomen kansa kaipaa, että perintö- ja lahjavero olisi syytä poistaa mahdollisimman pian. Kannatan kuitenkin tätä hallituksen esitystä, joka on oikeansuuntainen mutta riittämätön.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Suhonen.

16.44 Timo Suhonen sd: Kiitos, arvoisa rouva puhemies! Nyt siis käsittelemme perintö- ja lahjaverotuksen keventämistä niiden alarajoja korottamalla. Verotettavan perintöosuuden alaraja korotettaisiin 20 000 eurosta 30 000 euroon ja verotettavan lahjan alaraja korotettaisiin 5 000 eurosta 7 500 euroon. Kuten tiedämme, valiokunnassa sosiaalidemokraattinen ryhmä on jättänyt vastalauseen, jossa he toteavat muun muassa: ”Nostamalla verotettavan perintöosuuden alaraja 40 000 euroon kevennetään verotusta erityisesti pienten ja keskikokoisten jäämistöjen osalta, vähennetään hallinnollista työtä sekä vahvistetaan verojärjestelmän hyväksyttävyyttä.” Siellä todetaan myös näin: ”Suurimpien jäämistöjen verotusta on perusteltua kiristää maltillisesti.” Esitämme, että yli miljoonan euron ylittävältä osalta veroprosenttia korotettaisiin kolme prosenttiyksikköä kaikissa veroluokissa. Tämä kuulostaa varsin maltilliselta ja järkevältä.

Sitten kun kävin katsomassa tähän pykälään liittyviä asiantuntijalausuntoja, niin Kalevi Sorsa -säätio on aika ronskistikin esittänyt siellä näin: ”Perintö- ja lahjaveron alarajojen korottamisen yhteydessä tulisi samalla korottaa suurimpien miljoonaperintöjen veroprosenttia. Näin uudistus vahvistaisi samalla julkista taloutta jopa yli sadalla miljoonalla eurolla. Esimerkiksi kymmenen prosenttiyksikön veronkorotus miljoonaisuuksiin kasvattaisi verotuloja vuositasona vähintään 200 miljoonalla eurolla. Perintö- ja lahjaveron korottamista voidaan pitää perusteltuna, sillä se on talouden toiminnan, kasvun ja oikeudenmukaisuuden näkökulmasta verraten hyvä vero.”

Tämä Kalevi Sorsa -säätio aika ronskia esitti, mutta kuten tiedämme, niin mietinnössä on sosiaalidemokraattinen vastalause. Tämä on kyllä varsin kannatettava esitys. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Mäenpää.

16.46 Juha Mäenpää ps: Arvoisa rouva puhemies! Aivan hämäännyin tuosta Suhosen puheesta. En tiedä nyt ihan varmasti, käsitinkö minä oikein, mutta jos puhutaan perintö- ja lahjaveron keventämisestä ja siinä puhutaan Kalevi Sorsa -säätioistä, niin kyllä täytyy sanoa, että kyllä maailma on sekaisin, ei voi muuta sanoa. [Timo Suhonen: Ymmärsit väärin!]

Arvoisa puhemies! Kaikki eduskunnassa tehtävät päätökset eivät aina ole kaikkien kansalaisten mieleen, vaikka moni niiden tarpeellisuuden ymmärtäisikin. Nyt meillä on kuitenkin käsittelyssä esitys, joka on varmasti mieluisa valtaosalle suomalaisia. Hallitus nimittäin esittää perintö- ja lahjaverotuksen keventämistä. Tämä on siis oikeansuuntainen, vaikka itse koenkin, että kyllä tämä hallitus on mielestäni epäonnistunut siinä, että emme ole kyenneet poistamaan kokonaan tätä perintöveroa. Miksi emme ole kyenneet siihen? No, se on tietenkin se, että maamme taloudellinen tilanne on niin heikko, että se yhden vuoden budjetissa näyttäisi katastrofilta, kun se poistuisi, vaikka itse uskon siihen, että olisi oikein ja kannattavaa Suomen julkiselle taloudelle poistaa tämä vero. Minä uskon, että siitä olisi pitkässä juoksussa hyötyä ja se olisi tämän kansamme etu.

Punkt i protokollet PR 115/2025 rd

Elinkeinoelämän valtuuskunta Evan vuoden 24 arvo- ja asennetutkimuksen mukaan perintöveron alentaminen saa tukea sekä hallitus- että oppositiopuolueiden äänestäjiltä. Hallituspuolueiden äänestäjistä kaksi kolmesta kannattaa perintöveron keventämistä, ja oppositiopuolueiden äänestäjistä useampi keventäisi perintöveroa kuin kiristäisi sitä lukuun ottamatta vasemmistoliiton äänestäjiä. Perintövero vaikuttaa siis olevan suomalaisten inhokiveroja.

Kun edustaja Kontula äsken puhui siitä, että hän tulee semmoisesta ryhmästä, jossa tätä veroa ei makseta, [Anna Kontula: Kaksi kolmasosaa suomalaisista!] niin siinä mielessä ymmärrän sen, että niille ihmisille, jotka eivät tätä veroa maksa, se on yhdentekevää, [Anna Kontula: Kaksi kolmasosaa suomalaisista!] poistetaanko tätä.

Orpon—Purran hallituksen esityksessä verotettavan perintöosuuden alaraja korotettaisiin 20 000 eurosta 30 000 euroon. Verotettavan lahjan alaraja korotettaisiin 5 000 eurosta 7 500 euroon. Lisäksi korotettaisiin tavanomaisen koti-irtaimiston verovapaata määrää 4 000 eurosta 7 500 euroon.

Veronlisäyksestä ja viivekorosta annetun lain säännöksen mukaan maksamattomalle perintöverolle laskettava viivästyskorkoa alennettaisiin nykyisestä. Ehdotuksen mukaan viivästyskorko olisi Suomen Pankin korkolain nojalla vahvistama viitekorko lisättynä kahdella prosenttiyksiköllä nykyisen kolmen ja puolen prosenttiyksikön lisäyksen sijasta. Koska perintöveron maksaminen aiheuttaa usein käytännön ongelmia, kokevat kansalaiset sen monesti epäileksi. Tämä tapahtuu erityisesti silloin, kun peritty omaisuus on esimerkiksi kiinteistöjä tai osakkeita eikä rahaa. Pahimmassa tapauksessa peritty omaisuus täytyy myydä perintö- ja lahjaveron maksamiseksi. Kyseessä on todellinen ongelma.

Hallituksen päätökset ovat oikeansuuntaisia, ja luonnollisesti kannatan esitystä. Itse olisin kuitenkin ollut valmis menemään vielä pitemmälle. Meidän pitäisi aloittaa keskustelu, ja meidän pitäisi oikeasti poistaa perintövero kokonaan.

Kutsuin kevättalvella tänne erään pitkään toimineen yrittäjän, jota voidaan ehkä tituleerata liikemieheksi, keskustelemaan juuri perintöverosta ja Suomen talouden tilasta ylipääntänsä. Hänellä oli paljon painavaa sanottavaa. Liikemies kannatti perintö- ja lahjaveron poistamista kokonaan. Hänen mukaansa ei voida elää vain lyhyttä budjettiajattelua, vaan pitäisi nähdä kokonaisvaikutus perintö- ja lahjaveron poiston suhteen. Hän korosti myös verotuksen psykologisia vaikutuksia — ja nämä usein kyllä jätetään huomiotta. Suomen keskeinen ongelma on liikemiehen mukaan se, että olemme pääomaköyhä valtio, ja hän arvioikin, että mikäli Suomesta poistettaisiin perintö- ja lahjaverot, ulkomaille siirrettyjä varoja, pääomia, palaisi maahan takaisin, ja ne sitten auttaisivat hyödyttämään meidän talouttamme. Olen täysin samalla linjalla asiasta tämän liikemiehen kanssa.

Se, mikä tässä on ongelma, on se, että jos perintö- ja lahjaverot poistettaisiin, näyttäisi se tilastollisesti äkilliseltä veronpudotukselta. Uskon kuitenkin, että tämä muutos olisi pitkässä juoksussa hyödyksi. Tulkintani mukaan keskeisenä ongelmana maassamme on tietynlainen muutoshaluttomuus. Vaikka usein juhlapuheissa puhutaan rohkeudesta, käytännön päätöksistä se puuttuu tai sitä ei ole riittävästi.

Arvoisa puhemies! Olen kuitenkin tyytyväinen siitä, että hallitus ottaa esityksellään askeleen oikeaan suuntaan. Esityksen lausuntopalautteessa tuotiin ansiokkaasti esiin se huomio, että alarajoihin ei useimpina vuosina ole tehty indeksitarkistusta. Perintö- ja lahjaverosteikkojen keventämistä pidettiin näin ollen useissa lausunnoissa perusteltuna. Lakimuutos on selkeä parannus nykytilanteeseen. Nykyinen perintövero on mielestäni osasy sille, että toimivia yrityksiä myydään tai joudutaan myymään. Tietenkin osa niistä sitten

Punkt i protokollet PR 115/2025 rd

myydään ulkomaille, ja pahimmassa tapauksessa tuotanto ja työpaikat siirtyvät ulkomaille. Tämän takia mielestäni perintövero pitää poistaa, eikä kuunnella tässä nyt mitään Kalevi Sorsa -säätöä, vaan käytetään ihan maalaisjärkeä ja näitten Suomen varakkaiden sanaa. Niitä me tarvitaan tänne maahan lisää. — Kiitoksia.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Löfström.

16.53 Mats Löfström r: Ärade fru talman! De flesta människor skatteplanerar inte och flyttar inte utomlands för att undgå arvs- och gåvoskatt, något som flera ägare till större finländska familjeföretag gjort. Men de allra flesta människor ärver något. För många av dem känns det orättvist och orimligt att mitt under pågående sorgearbete fundera på om man måste sälja släktgården eller familjens sommarstuga, som förvärvats med hårt arbete och redan beskattade pengar, eller behöva ta banklån för att kunna ta över huset som föräldrarna byggt för att man inte annars har råd att betala arvsskatten. En ännu större tragedi är det för arvingar vars föräldrar eller förälder går bort alltför tidigt i exempelvis en dödlig sjukdom eller olycka. Döden kan komma plötsligt, utan att man tänkt eller planerat för det.

Av just dessa anledningar skrev vi in en skrivning i regeringsprogrammet om att utreda slopandet av arvs- och gåvoskatten enligt svensk modell, där det var den socialdemokratiska regeringen under Göran Perssons ledning som fattade det beslutet. Arvs- och gåvoskatten försvårar generationsväxlingar av företag och gör att också större finska familjeföretag säljs ut i stället för att man genomför en generationsväxling, som kan vara utmanande även utan skatten. Familjer som sålt ut sina familjeföretag har sedan kunnat flytta utomlands till exempelvis Monaco, Portugal, Schweiz, Spanien, Storbritannien eller Sverige.

Det finns andra exempel på andra personer som flyttat bort för att undvika arvsskatten också utan familjeföretag. Vissa har varit helt öppna med besluten att exempelvis flytta till Sverige för att undvika arvs- och gåvoskatten, samtidigt som man har fortsatt verka i Finland. Många tror att de här pengarna skulle återvända till Finland om arvs- och gåvoskatten slopades, samtidigt som det skulle underlätta kommande generationsväxlingar, så klart också på Åland — något som borde stärka ekonomin, tillväxten samt kapitalbasen i ett förhållandevis kapitalfattigt land som Finland. Finland borde därför ha avskaffat arvs- och gåvoskatten för länge sedan. Som sagt gjorde Göran Perssons regering det i Sverige år 2004. Norge följde efter år 2014, och det här borde också Finland göra.

Ärade talman! Vi diskuterar nu inte ett slopande av arvs- och gåvoskatten här i kväll. Det vi nu diskuterar är ändå ett steg i rätt riktning. Det höjer den nedre gränsen för när man måste betala arvsskatt från 20 000 euro till 30 000 euro. Det höjer också gränsen för gåvoskatten från 5 000 till 7 500 euro, eftersom arvs- och gåvoskatten sitter ihop. Här finns också saker som kommer att underlätta för företags generationsväxlingar, något som är livsviktigt i Finland och på Åland.

Finland har inte haft tillväxt på 15 år och vi har inte råd att mista ett enda livskraftigt företag bara på grund av att arvs- och gåvoskatten blir för komplicerad och byråkratisk och för dyr i det skedet. Därför är det här ett bra beslut. Men målsättningen måste fortsättningsvis vara att slopa arvs- och gåvoskatten helt enligt svensk modell, där man slopat den och ersatt den med en överlåtelseskatt, där man betalar skatt först då arvet någon gång realiserar, alltså om man säljer något av arvet. Det underlättar för generationsväxlingar. Det gör också att ingen tvingas sälja sin släktgård, familjens sommarstuga eller huset som ens för-

Punkt i protokollet PR 115/2025 rd

äldrar byggt med blod, svett, tårar och beskattade pengar bara för att man inte har råd att betala arvsskatten, något som kan kännas djupt orättvist och orimligt.

Arbetet för att slopa arvs- och gåvoskatten helt fortsätter, men detta är ett steg i rätt riktning. — Tack.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Ja sitten käännös, kiitos.

Tulkki esitti puheenvuorosta suomenkielisen yhteenvedon.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Strandman.

17.01 Jaana Strandman ps: Arvoisa rouva puhemies! Pienten perintöjen ja lahjojen verotusta kevennetään. Tämä on oikeudenmukainen linjaus ja esitys maahamme. Esitys helpottaa erityisesti maatilojen sukupolvenvaihdoksia, jotka ovat tärkeitä tässä ajassa jo huoltovarmuuden ja ruuantuotannon jatkumiseksi. Perintöveroa ei enää makseta alle 30 000 euron perinnöstä, ja verotettavan lahjaveron alaraja nostetaan 7 500 euroon. Myös koti-irtaimiston verovapaan määrä nostetaan 7 500 euroon. Tämä parantaa erityisesti pienempien perintöjen ja lahjojen asemaa. Nämä perintöveron lakimuutokset ovat perustellut, sillä suomalaiset maksavat jo työstään ja yrittämisestään veroa, ja kun he hankkivat ansioiltaan omaisuutta, niin siitä ei tarvitsisi enää maksaa veroa. Tämä parantaa pienituloisten asemaa ja keventää pienten perintöjen verotaakkaa, jota suomalaiset ovat toivoneet jo pitkään. Perintö- ja lahjaveron kokonaan poistaminen tulee ottaa seuraavaksi tarkasteluun ja pohtia poistamista kokonaan. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Viitanen.

17.02 Pia Viitanen sd: Arvoisa rouva puhemies! Täällä on käytetty kyllä ihan hyviä puheenvuoroja näistä tietyistä ongelmatilanteista, mitä tulee esimerkiksi perintöveron suhteen silloin, kun omaisuutta ei saada realisoitua. Tietenkin on inhimillistä ja kohtuullista, että silloin kun muutenkin suruajat ovat, että tällaisia ikäviä ja vaikeita tilanteita ei tavallisille ihmisille niinkään tulisi.

Kuten totesin, puhemies, tuossa alussa, mielestäni nämä alarajojen korotukset perintöveron ja lahjaveron osalta ovat varsin perusteltuja. Kuitenkin SDP hieman tässä vielä teki näitä muutoksia. Mietin juuri sitä, että kun elämme vaikeita aikoja valtiontalouden kanssa ja tässä kovin isoja muutoksia ei voida tehdä, niin me teimme sitten melko lailla kustannusneutraalittyyppisesti tämän muutoksen, että näitä pieniä ja keskikokoisia jäämistöjä verotettaisiin kevyemmin eli että tämä alaraja tulisi 40 000:een ehdotetun 30 000:n sijaan. Se voisi osaltaan kuitenkin auttaa monia, ketkä saavat vähän pienempiä tai keskisuuria perintöjä. Toivon, että esimerkiksi tälle esitykselle löytyisi kannatusta, sillä kun me toisaalle — sinne, jos miljoonan, yli miljoonan, perii — tekisimme hyvin maltillisen, pienen korotuksen, niin tällä tavalla voisimme sitten tätä meidän pienten ja keskikokoisten perintöjen alennusesitystä neutralisoida kustannuksiltaan.

Puhemies! Tässä vielä toistan, että SDP:llä on tässä hyvä vastalause, hyvä esitys, ja toivon, että hallituspuolueet harkitsisivat esimerkiksi omassa kannanotossaan, voisiko vielä harkita, että otettaisiin tästä koppia ja toimittaisiin esittämällämme tavalla. — Kiitoksia.

Punkt i protokollet PR 115/2025 rd

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Vigelius.

17.04 Joakim Vigelius ps: Arvoisa puhemies! Puhumme täällä perintöverotuksesta, ja on ollut ilo huomata, että kun maan hallituksessa on salin keskeltä ja oikealta olevia puolueita, niin tällaisena hallituskautena jopa SDP:stä aletaan suhtautua verojen alentamiseen hieman myönteisemmin, eli hallitus tekee latua, jota sitten SDP:kin voi seurata perässä. Se on hienoa, ja toivotaan, että ensi kaudella näemme perintöveron kevennyksiä, esimerkiksi tämän alarajan korotuksen, esimerkiksi teidän toimestanne, sinne 40 000 euroon. [Pia Viitanen: Jos löytyy kumppaneita!] Pidän sitä hyvin kannatettavana esityksenä.

Sitten taas tämä teidän esittämänne lisävero nimenomaan sinne miljoonaperintöihin on aika haastava yhtälö. Ymmärrän periaatteellisesti kyllä sen, että pyritään osallistamaan kaikenlaisia tahoja tässä yhteiskunnassa tulotasosta riippumatta tähän valtiontalouden tasapainotukseen, mutta en tiedä, oletteko vastalauseessanne miettineet sitä, millaisia vaikutuksia sillä on, että me olemme Ruotsista ja Norjasta poiketen se maa, jossa perintövero on voimassa, mikä jo tällä hetkellä ajaa meiltä niitä suuria perinnönsaajia pois ja vaikuttaa myös ehkä heidän arvioonsa siitä, mihin maahan he muuttavat, mihin he siirtävät omaa liike- ja yritystoimintaansa.

Näettekö, että tällaisella uudella miljonääriverolla, mitä te esitätte, te voisitte tulla pahentaneeksi tätä tilannetta, mikä meillä on näiden suurien perijien ja suurten veronmaksajien osalta?

Kyllä nuo meidän vierusmaat näyttävät tällä hetkellä houkuttelevammilta jo nyt, ja erityisesti tällaisen lisäveron myötä varmasti näyttäisivät entistä houkuttelevammilta vaihtoehdoilta, minne pääomien tai sijoittajien tai suurituloisten kannattaisi asettua, paitsi he itse, myös perheineen.

Meidän suuri ongelmahan täällä on — mitä on monesti erilaisissa talouskeskusteluissa käyty — se pääomien vähäisyys, sijoittajien vähäisyys, se, että meillä ei ole sitä yritystoimintaa ja monesti meidän yritykset sitten myydään pois, ulkomaiseen omistukseen. Näettekö, että tällä teidän veromallillanne voisi olla myös negatiivisia vaikutuksia siihen, miten näihin ongelmiin löydetäisiin ratkaisuja?

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Edustaja Viitanen, vastauspuheenvuoro.

17.07 Pia Viitanen sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Tämä on varmasti ihan hyvä kysymys, mutta itse ajattelen sitä asiaa lähinnä siten, että kun me joudumme tekemään näissä veropäätöksissä monenlaista harkintaa — me joudumme harkitsemaan sitä, että verotulot riittävät, että me voimme kustantaa näitä meidän hyvinvointivaltiomme tärkeitä palveluja, ja samalla joudumme myös miettimään hieman sitä verotuksen oikeudenmukaisuutta — niin minä kyllä näen niin, että tavallaan, jos me muutamme perintöverotusta, olisi varsin oikeudenmukaista, että niiden pienten ja keskikokoisten perintöjen verotusta hieman kevennettäisiin.

Enkä minä, puhemies, oikeastaan sitäkään usko, että jos sille miljoonaperinnölle nyt hieman veronkorotusta tulisi, niin se karkottaisi sitten ihmisiä täältä tai näin. Minä uskon tähän oikeudenmukaisuuteen ja siihen, että varmasti nämäkin ihmiset ihan näkisivät, että Suomessa on hyvä asua ja olla, meillä on hyvä koulutustaso, meillä on hyvät palvelut ja sitä kautta hyvä, turvallinen yhteiskunta. Uskoisin kyllä, että tällä menolla voisimme hyvin mennä eteenpäin.

Punkt i protokollet PR 115/2025 rd

Mutta, puhemies, minä korostan sitä, että oikeudenmukaisuutta tässä hakisin nimenomaan sillä, että sillä tavallisella perinnönsaajalla, tavallisella suomalaisella olisi sitten hieman keveämpi se verotus.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Bergbom.

17.08 Miko Bergbom ps: Arvoisa rouva puhemies! Käsitlemme tosiaan perintö- ja lahjaverolain ja eräiden muiden lakien muuttamista, mutta, arvoisa puhemies, kyseessä on siis perintöveron kevennys, siis sellaisen veron kevennys, jota suomalaiset vihaavat jopa joissakin kyselytutkimuksissa eniten tässä maassa. Se on ihan ymmärrettävää, koska me tiedetään, että kun ihminen saa perintöä ja kun se perintö on aikoinaan ansaittu työllä ja yrittämisellä, niin se on jo moneen kertaan verotettu, ja sitten siinä perintövaiheessa valtio tulee vielä ja verottaa uudestaan. Totta kai tällainen on epäoikeudenmukaista suomalaisten mielestä, ja tästä syystä sitä myös vastustetaan.

Jos katsotaan meidän verrokkimaita, muun muassa Ruotsia ja Norjaa, niin siellähän päätöksentekijät ovat tulleet päätökseen, että perintövero on poistettu. Siellä ei ihan vielä Suomessa olla, mutta sen sijaan tämän hallituksen aikaansaannoksena perintöveron alarajaa nostetaan. Eli kun se nyt on ollut 20 000 euroa, niin nyt se nousee 30 000 euroon, eli 50 prosentin korotus. Erittäin hyvä uudistus, eikä siinä vielä kaikki. Se koskee myös lahjaveroa, jossa viisi tonnia on ollut raja, se nousee 7 500 euroon. Nämä ovat positiivisia uudistuksia. Totta kai olisi hienoa, jos pystyttäisiin poistamaan koko perintövero, mutta ajat ovat vaikeat ja tämä on nyt ensimmäinen vaihe. Joka tapauksessa tämä auttaa nimenomaan niitä pienten perintöjen saajia omassa arjessaan ja tuo sinne sitä oikeudenmukaisuutta mutta myöskin taloudellista helpotusta. Erittäin hyvä uudistus.

Sitten tämä problematiikka, mikä liittyy SDP:n vastalauseeseen ja siellä olevaan kolmen prosenttiyksikön lisäveroon miljoonaperintöihin, niin totean vain, että meidän pitää vertailla, mitä meidän verrokkimaissa tapahtuu. Kun tässä äsken totesin, että Ruotsissa ja Norjassa se vero on poistettu, niin juuri siellä miljoonaperintöluokassa on mahdollisuus tehdä erilaisia järjestelyitä, missä se perintö sitten lopulta suoritetaan. Me ollaan nähty, että Suomesta muuttaa myöskin erittäin rikkaita ihmisiä pois, ja se on erittäin valitettavaa. Eli vaikka teoriassa jotain veroa korottamalla paperilla näyttäisi siltä, että saadaan lisää verotuloja, niin voikin käydä niin, kuten kaikki tässä salissa tietävät, että käyttäytymisvaikutukset johtavat siihen, että ne, joilla varaa ja mahdollisuutta on, muuttavat pois maasta ja vievät sen perintönsä vaikka sinne Ruotsiin, ja tämä on tietenkin valitettavaa.

Samaan aikaan kun me Suomessa ollaan pääomaköyhä maa, me tarvittaisiin lisää pääomia tänne, joilla voitaisiin investoida ja kehittää suomalaista liiketoimintaa. Se olisi se, mihin meidän pitäisi pyrkiä, eikä siihen, että jos joku on kovalla työllä ja yrittämisellä ansainnut yli miljoonan euron perinnön, niin sitten ensimmäisenä täällä etsitään keinoja, miten sitäkin voitaisiin verottaa vielä entisestään kireämmin, kun sitä jo nyt verotetaan aika huolella. Tämän takia en pysty yhtymään SDP:n vastalauseessa esitettyyn miljoonaperintöjen veronkorotuksiin. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Elomaa.

17.11 Ritva Elomaa ps: Arvoisa puhemies! Kun puhuu kansalaisten kanssa perintöverosta, niin kyllä se yleinen mielipide on se, että miksi jostain kiinteistöstä tai rahasta, jonka saa

Punkt i protokollet PR 115/2025 rd

perinnöksi, pitää taas maksaa veroja, kun siitä on monta kertaa maksettu jo, aivan kuten edustaja Bergbom totesi. Se on se yleinen mielipide.

Perintö- ja lahjaveroasioissa ajaututaan myös tilanteisiin, jotka aiheuttavat hämmennystä. Peritään jotain, mutta lopputulema voi olla, että joutuu jopa maksamaan siitä. Siihen tapaan tai kiinteistöön voi olla tunnesiteitä, niin että haluaisi todella sen pitää, mutta se voi tulla hyvin kalliiksi.

Sitten sellainen asia myös, että jos ei ole rintaperillinen, jos on hieman kaukaisempi sukulainen, niin se vero on todella kova.

Tämä hallituksen esitys kuitenkin on oikeansuuntainen, niin kuin on monen puheessa todettu. Omassakin puheessani aiemmin sen totesin, että se on valtavan hyvä suunta. Katsotaan, mihin se sitten johtaa tulevaisuudessa. Ruotsin malli voisi olla ihan hyvä, mutta talouden pitää tietysti parantua.

Maataloudessa meillä on valtavat kannattavuusongelmat tällä hetkellä. Sukupolvenvaihdos pitää saada nyt joustavammaksi monin tavoin, ja siihen ei ole juurikaan aiemmin puututtu. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Eerola.

17.13 Juho Eerola ps: Arvoisa rouva puhemies! Aikomukseni ei ollut tähän asiaan alun perin kantaa ottaa. Mielestäni esitys on oikein hyvä, ja kannatan tosiaan tätä hallituksen esitystä täysin rinnoin. Minua ei häiritse ollenkaan, vaikka mentäisiin vieläkin pidemmälle.

Se, miksi kuitenkin tulin puhumaan aikomuksistani huolimatta, oli se, kun työhuoneessani kesken Teams-istunnon toisella korvallani kuuntelin tätä salikeskustelua, ja sitten juuri siihen toiseen korvaani stereoiden vasemmasta kaiuttimesta kuului ääntä, ja se särähti. Siellä perusteltiin, että tämä perintövero pitää olla ja pitää olla mielellään mahdollisimman kovakin perintövero, koska nämä perinnöt kuulemma kasautuvat sukupolvelta toiselle ja lisäävät jotain sukupolvista eriarvoisuutta vai miten se oli.

Minä näen itse tämän asian täysin toisinpäin. Monia yrityksiä on rakennettu useitten sukupolvien ajan. On vaari saattanut perustaa ja sitten poika hiki hatussa jatkanut ja ehkä nyt vasta pojanpojan kohdalla alkaa kantaa hedelmää. Se ei minusta ole mitenkään epäoikeudenmukaista, eriarvoisuutta tai muutakaan epäreilua. Kun nämä samat ominaisuudet — sitkeys, ahkeruus, yritteliäisyys — periytyvät sukupolvelta toiselle, niin on pikemminkin oikeudenmukaista, että jos mahdollisesti tulee jotain rahallistakin perintöä, niin sitten se tulee niille samoille suvuille, keillä näitä ominaisuuksia kenties on. En näe mitään eriarvoistavaa tässä.

Sitten kyseenalaistettiin sekin täällä salissa hallituspuolueitten riveistä usein kuultu perustelu, että tämä on semmoinen asia, mitä tavalliset suomalaiset reilusti kannattavat. No minunkin kokemukseni on, että tavalliset suomalaiset reilusti tätä kannattavat ja usein, mutta sitäkin epäiltiin. En usko, ellei sitten jotenkin suomalaisuuden käsite ole kummallisesti laajentunut.

Tosiaan itse kannatan lämpimin tuntein tätä hallituksen esitystä. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Kalmari.

Punkt i protokollet PR 115/2025 rd

17.15 Anne Kalmari kesk: Arvoisa herra puhemies! Vaikka esitys on oikeansuuntainen, niin tietysti aina toivoisi lisää. Ymmärrän kyllä tämän taloudellisen tilanteen meillä ja ymmärrän myös sen, että jos veroa kiristetään oikein suurten perintöjen saajilta, niin he keinot löytävät, ovat itse asiassa löytäneet nykyäänkin jo, mutta mielestäni on hyvä kuitenkin, että tässä asiassa on pystytty etenemään.

Sinänsä keskustalla on tässä vastalause, ja me olemme esittäneet, että lahjaverolle annetaan vastaava maksuaika kuin perintöverolle alentaen samalla perintö- ja lahjaveron viivästyskorkoa Suomen Pankin viitekoron suuruiseksi. Tämä liittyy esimerkiksi niihin tilanteisiin, joista edustaja Elomaa puhui. On erittäin vaikeita tilanteita tämän veron maksamisen kannalta.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Kontula.

17.17 Anna Kontula vas: Arvoisa puhemies! Päätin vielä suhteessa tähän sanoa muuttaman sanan jo maksetuista veroista tai kaksinkertaisesta verotuksesta, joka on toistunut tässä keskustelussa yleisesti.

Perintöverohan kohdistuu perinnönsaajaan. Perinnönsaaja ei ole maksanut siitä perinnöstä vielä mitään veroa siinä vaiheessa, kun hän sen perinnön saa. Kysymys ei siis ole moninkertaisesta verottamisesta, vaan kysymys on uudesta tapahtumasta, jota verotetaan. Tämä on vähän rinnakkainen kysymys sen kanssa, kun yrittäjät valittavat, että heihin kohdistuu moninkertainen verotus, kun he laskevat oman verotuksensa, myös sen oikeushenkilöyrityksen verotuksen ja parhaassa tapauksessa vielä sen yrityksen asiakkaisiinkin kohdistuvan verotuksen.

Rahan ominaisuus on, että se kiertää. Se siirtyy kädestä käteen erilaisten tapahtumien kautta, ja näitä tapahtumia meidän verojärjestelmä sitten verottaa. Ja jos plussataan yhteen riittävän monta tapahtumaa, niin lopulta päästään 100 prosentin verotukseen ja sitten päästään 1 000 prosentin verotukseen, ja kun riittävän kauan seurataan, niin vaikka kuinka isoihin prosentteihin. Mutta se on harhainen tapa tulkita meidän verojärjestelmää, meidän verotuksessa ne rahat eivät ikään kuin kanna mukanaan niistä maksettuja veroja tilanteesta ja omistajasta toiseen.

Sitten erikseen edustaja Eerolalle, jossa ilmeisesti hämmennystä oli herättänyt lähinnä allekirjoittaneen käyttämä puheenvuoro: historiallisesti kaikkein suurin yksittäinen tunnistettu tekijä, joka tuottaa valtavia varallisuuseroja, on omaisuuksien periytyminen. Eli ihmiset harvoin yhden sukupolven aikana ehtivät kasaamaan aivan valtavia omaisuuksia, mutta sitten kun sitä tapahtuu sukupolvesta toiseen, niin tulo- ja ennen muuta varallisuuserot voivat kasvaa huomattavan suuriksi. Tällöinhän kysymys ei näiden seuraavien sukupolvien osalta ole suinkaan siitä, että se olisi jollakin lailla itse ansaittua, vaan siitä, että he ovat vain saaneet taloudellisesti kymmenkertaisesti, satakertaisesti, tuhatkertaisesti vauraamat lähtökohdat kuin joku sellainen, jolla vastaavaa perintöä ei ole ollut käytettävissään.

Ja miksi se on yhteiskunnallisesti ongelmallista? Sen takia, että valta yleensä seuraa rahaa. Sellaisissa yhteiskunnissa, joissa varallisuus keskittyy kovasti tietyille henkilöille tai suvuille, keskittyy yleensä myös yhteiskunnallinen valta, syntyy niin sanottuja dollaridemokratioita, joissa ne, joilla on paljon rahaa, käyttävät myös paljon valtaa, ja totta kai vemmisto vastustaa tällaista kehitystä.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Lindén.

Punkt i protokollet PR 115/2025 rd

17.20 Aki Lindén sd: Arvoisa rouva puhemies! Mietin hetken aikaa, käytänpö tätä puheenvuoroa, mutta kun olen aika avomielinen ihminen, niin ajattelin sen käyttä.

Tässä kävi niin, että viime viikolla täällä eduskunnassa Helsingissä oltuani sitten kun perjantaina palasin Turkuun, sinne oli tullut kirjekuori, jossa olivat nyt sitten nämä perintöverolaput. En tietenkään avaa tässä yksityiselämäni piiriin kuuluvia asioita, mutta kun korkeassa iässä, lähes 94-vuotiaana, ja pitkään leskenä ollut äitini tuossa keväällä 23 kuoli, niin sitten siitä veljeni kanssa semmoisen ihan pienehkön, maltillisen perinnön saimme, ja nyt ne perintöverolaput sitten tulivat.

Ymmärrän hyvin sitä retoriikkaa, että kun ihminen saa sitten tällaisen maksulapun, hän ajattelee, että tuo nyt on jollakin tavalla niin, että minulta otetaan nyt sitten pois, mutta näinhän kaikkien verojen laita on. Kyllähän me nyt kaikki tiedämme, että Suomen nykyisessä taloudellisessa tilanteessa niin puolustusasioiden kuin terveydenhuollon kuin koulutuksenkin takia me tarvitsemme veroja, ja perintövero on näistä yksi. No, sen takia vähän tässä oudoksuin niitä puheenvuoroja, joissa puhuttiin siihen sävyyn, että se pitäisi kokonaan poistaa. Ymmärrän toki, niin kuin täällä on kerrottu, että on Pohjoismaita, joissa se on kokonaan poistettu, mutta niiden taloudellinen tilanne on nyt kuitenkin ihan erilainen kuin Suomen tällä hetkellä on.

Ymmärrän sen, että tässä nyt jollakin tavalla ollaan ainakin lievästi ärsyyntynyt siitä, että sosiaalidemokraattinen eduskuntaryhmä teki vähän erilaisen ehdotuksen, eli me nostimme sitä alarajaa 10 000 euroa korkeammalle ja sitten laitoimme sen kolme prosenttiyksikköä lisää sinne yli miljoonan perintöihin.

Nyt kun katson näitä nyt voimassa olevia taulukoita, jotka minulla tuossa on — eli yli 20 000:n kohdalla 40 000:een asti 7 prosenttia, 40 000:stä 60 000:een 10 prosenttia, 60 000:stä 200 000:een 13 prosenttia, 200 000:sta miljoonaan 16 prosenttia ja yli miljoonasta 19 prosenttia — niin siinä meidän mallissa on sitten 3 prosenttia korkeampi siellä yli miljoonan osalta. En minä nyt itse näe, että se, onko se esimerkiksi 19 vai 22, on nyt ratkaisevaa siinä, muutetaanko Suomesta pois tai jotain muuta. Yhtä hyvin voisi sanoa, että tuo 19 on niin korkea, että joku lähtee sen takia pois. Tässä nyt loppujen lopuksi meidän esityksen ja hallituksen esityksen välillä ei ole suurtakaan eroa, paitsi se ero, että me nostamme 10 000 euroa korkeammalle sen alarajan ja pistämme pikkuisen prosentteja lisää sinne korkeimpaan. Ei siitä nyt kannata kovasti kiihtyä.

Minä maksan ilolla ensi keväänä ne perintöverot, koska tiedän, että Suomessa tarvitaan moniin hyviin tarkoituksiin veroja.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Vigelius.

17.23 Joakim Vigelius ps: Kiitos, arvoisa puhemies! Palaan tähän edustaja Lindénin puheenvuoroon, [Aki Lindén: Kuten yleensä!] kuten monesti tässä salissa aiemminkin. On totta, että jos tätä korotetaan teidän esittämänne mukaisesti, näitä suurimpia perintöjä siitä 19:stä 22 prosenttiin, niin voi olla, että nimenomaan se korotus ei välttämättä tuo suurta vaikutusta. Mutta kun siinä pohjalla on jo se, että se on 19 ja viereisessä maassa samainen vero on nolla prosenttia. Välttämättä tämä kolmen prosenttiyksikön korotus ei ole vielä se, mikä katkaisee kamelin selän, mutta kun siellä on jo pohjalla 19, se ei ole korotus nolasta prosentista kolmeen prosenttiin, se on korotus 19 prosentista sinne 22—23:een, mitä esititte. Ja sillä on varmasti vaikutusta, kun ihmiset miettivät omaa sijoittumistaan.

Punkt i protokollet PR 115/2025 rd

Meillä on kuitenkin hyvin vastaavanlaisia Pohjoismaita tässä monta vieretysten, ja ihmiset ja pääomat ja sijoittajat voivat miettiä, mihin he sijoittuvat. He voivat miettiä, mihin he perheensä vievät, tuovat, ja toki siinä vaikuttavat monenlaiset tekijät, mutta valitettavasti Suomella, meillä, ei täällä ole kovin monia asioita, joissa pärjäämme tällä hetkellä paremmin kuin esimerkiksi Ruotsi. Turvallisuuden saralla taidamme pärjätä. Meillä eivät vielä katujengit ole samalla tasolla tai pommi-iskut tai kranaatti-iskut kuin Ruotsissa, mutta kyllä esimerkiksi, jos haluaa turvallisuutta ja toisaalta kilpailukykyisempää verotusta, niin sitä voi hakea tällä hetkellä esimerkiksi Norjasta mieluummin kuin Suomesta, tai vaihtoehtoisesti Tanskasta, jossa on vielä kevyempi perintöverotus, vaikka siellä perintövero on voimassa.

Palaan myös tähän Kontulan puheenvuoroon. Vasemmiston argumenteissa monesti korostuvat nimenomaan tämä oikeudenmukaisuus ja kohtuullisuus ja toisaalta tällaisen ylisukupolvisen varallisuuden kritisointi tai jopa vastustaminen. Halusinkin mainita siitä, että kun mainitsitte sen dollaridemokratian, jossa rahan keskittyessä myös valta alkaa keskittyä, ja sen, että sen takia pitää vastustaa perintöjen kerääntymistä ja toisaalta varallisuuserojen syntyä, niin huomaan kyllä, että te kuitenkin valiokunnassa vastustitte ilmeisesti myös sitä, että näitä pienimpiä perintöjä verotettaisiin tai niistä maksettavia veroja alennettaisiin. Teillähän lukee täällä ihan suoraan, että me emme näe, että nykyisessä heikossa julkisen talouden tilanteessa on varaa heikentää perintöveron tuottoa nostamalla perintöverotuksen alarajoja. Mutta tämä alarajan korotushan koskettaa ihan tavallisia suomalaisia perinnönsaajia. Siitä hyötyvät erityisesti ne, jotka nyt vapautuvat kokonaan siitä perintöveron maksusta, ja monien sellaisten perinnönsaajien asemaa, joiden perintö on siinä sadantuhannen euron pinnassa, nimenomaan tällä esityksellä parannetaan. En usko, että he tässä yhteiskunnassa omaavat niin kovin merkittävää poliittista valtaa, jota olisi syytä pelätä ja siksi verottaa lisää.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Bergbom.

17.26 Miko Bergbom ps: Arvoisa rouva puhemies! Ensinnäkin edustaja Lindénille osanotto teidän läheisenne poismenon johdosta.

Edustaja Vigelius vei kyllä jalat suusta ja sanat suusta niin sanotusti tässä jo, mutta jatkan tästä. Itsekin uskon, että tämä sosiaalidemokraattien esitys ei välttämättä vielä katkaise kamelin selkää, mutta se, mikä siellä on pohjalla, on oleellista, ja siitähän se julkinen keskustelu pitkälti tässä maassa on ollut käynnissä viimeisten vuosien aikana, onko meidän nykyinen perintöveropolitiikka sellainen, joka aikaansaa sen, että tästä maasta karkaa pääomia pois. Joku voi argumentoida, että näin on. Sitten on tietysti argumentteja, että näin ei ole.

Mutta tosiasiahan on se, että Suomi on aika pääomaköyhä maa. Ja toinen tosiasia on myöskin se, että täällä Suomessa on aika korkea verotus. Ja kolmas tosiasia on se, että täällä ei ole, jos nyt verrataan esimerkiksi vaikka Ruotsiin, semmoisia suuria teollisuussukuja samassa mittaluokassa kuin on Ruotsissa. Ja joku voi sitten ajatella, että se on hyvä asia, että meillä ei ole tällaista massiivista varallisuuden kertymää eri suvuille, mutta joku voisi tietysti argumentoida, että se aiheuttaa sitten sen, että meidän teollisuus ei ole ehkä niin pitkälle kehittynyt kuin se Ruotsissa on. Missä ne pääomat ovat? Ne on kerätty valtiolle niin sanotusti parempaan käyttöön, kun on uskottu siihen, että valtio, poliitikot tietävät

Punkt i protokollet PR 115/2025 rd

paremmin, mitä niillä rahoilla, joita tässä kansantaloudessa käytetään, pitää tehdä, eivätkä sen sijaan markkinat ja suomalaiset kotitaloudet.

Tässähän tullaankin sitten tähän vasemmistoliiton vaihtoehtoon. No, siellähän ei siis haluta keventää edes pienten perinnönsaajien veroja, ja sitä pidän hyvin ongelmallisena. Olen aina kuvitellut, että vasemmisto on pienituloisten ihmisten asialla ja pienten perinnönsaajien asialla, mutta tästä tuli nyt uutinen, että näin ei ole. Mutta ehkä se, mikä vasemmiston vaihtoehdossa itseäni on aina kummastuttanut eniten — ehkä edustaja Kontula osaa sitä avata: kun siellä ajatellaan, että voidaan tehdä miljonääriveroja ja voidaan korottaa miljoonaperintöjen veroja ja voidaan laittaa yrityksille lisää veroja, niin tulee sellainen olo, että ajatteletteko te, että me elämme jossain tyhjiössä, jossa nämä yhtiöt ja nämä erittäin rikkaat ihmiset eivät pysty muuttamaan pääomineen pois Suomesta johonkin toiseen maahan, jossa heidän verokohtelunsa on parempaa. Ymmärtäisin sen, jos tämä olisi joku suljettu järjestelmä, josta kerta kaikkiaan ei pääse pois, mutta käsittääkseni tekään ette kannata sellaista, vaan olette vapaan liikkuvuuden kannalla. Sen seurauksena, kun meillä on erilaisia maita, joissa on erilainen verokohtelu, niin totta kai pääomat hakeutuvat sellaisiin valtioihin ja sellaisiin maihin, joissa niitä pääomia pääsevät markkinat hyödyntämään.

Tässä on se teidän politiikkanne keskeisin ongelma, ainakin omasta mielestäni, jota ette ehkä omissa ulostuloissanne hirveän usein halua kuvata. Sen sijaan kuvaatte kyllä sitä, kuinka korottamalla veroja voitaisiin saada lisää rahaa hyvinvointiyhteiskunnan pyörittämiseen verotuloilla, mutta ette sitä, mitä tosiasiallisesti tapahtuisi niille pääomille, joita Suomessa olisi. Lähtisivätkö ne karkuun teidän politiikkanne seurauksena? Itse uskon, että lähtisivät. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Kiuru Krista.

17.29 Krista Kiuru sd: Arvoisa puhemies! Kyllä tässä tietysti, kun vaikeina aikoina tehdään päätöksiä, on arvioitava ihan kaikkia mahdollisia juttuja. Ja tätä perintöveroasiata ei tulisi arvioida tosiasiaissa vain siitä näkökulmasta, syntyykö kilpailukykyä vai kasvua tai mieluummin molempia, vaan tätä pitäisi arvioida myös siitä näkökulmasta, kokevatko kaikki suomalaiset, että ihan kaikki meistä ovat mukana. Tämä on se iso asia. Sen takia myöskin sosiaalidemokraattien vaihtoehdossa on tunnistettu se, että ihmiset haluavat tällaisina aikoina, että sitä oikeudenmukaisuutta on, että myöskin yhteiskunnan kaikkein suurituloisimmat osallistuisivat jatkossa näihin yhteisiin talkoisiin.

Tämähän ei jää pelkästään sosiaalidemokraattien toiveeksi, vaan kuultiin esimerkiksi merkittävä tutkijapuheenvuoro jo reilu viikko sitten, kun Kristiina Patja otti kantaa siihen, että yhteiskunnassa pitäisi myöskin nyt suurituloisten alkaa osallistua talkoisiin. [Miko Bergbom: Eivätkö he osallistu?] Minusta se oli tärkeä avaus, että hän koki, että nyt on jo aika paljon leikattu erityisen pienituloisilta ja niiltä, jotka ovat sairaita tai heikompia. Ja siinä puheenvuorossa, minkä Patja käytti, hän nimenomaan pyysi, että voitaisiin jatkossa kohdistaa näitä toimia suhteellisesti näihin muihinkin henkilöihin, jotka täällä toimivat. Siinä suhteessa kyllä nämä SDP:n avaukset perintöveron osalta ovat juuri tähän oikeasuuntainen lääke. Ei me voida ajatella, että kilpailukykyä ja kasvua tuetaan vain sillä, että tehdään asiat niin kuin ennenkin.

Minun on pakko muistuttaa teitä siitä, miten minä olen aina ajatellut: että esimerkiksi koulutuspolitiikalla ja osaamisella on saatu isoja asioita aikaan, kun käytännössä muutettiin 2010-luvun alussa tämä ajattelu kulkemaan niin, että se on itse asiassa kasvutoimi, kun

Punkt i protokollet PR 115/2025 rd

koulutukseen ja osaamiseen satsataan. Minä toivoisin, että kun osaamista jo aika laajasti-kin pidetään isona kasvutoimena ja kilpailukyvyn edistäjänä, niin kyllä meidän pitäisi myöskin ajatella, että hyvinvointiin satsaaminen on kasvutoimi ja erityisen suuri kasvutoimi on se, että ihmiset olisivat koulutuksessa ja työssä ja sitä kautta mahdolltomat ja mahdolltoman suuret leikkaukset, jotka vain jatkuvat sosiaaliturvan ja sosiaali- ja terveydenhuollon osalta, eivät ole kansantaloudelle ainoa lääke ajaa kasvun politiikkaa. Siksi myös meidän vaihtoehtobudjetissamme on lähdetty siitä, että myös merkittävät perintöjen nauttijat saavat olla mukana tässä talkoossa nyt tällä tavalla.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Kalmari.

17.32 Anne Kalmari kesk: Arvoisa rouva puhemies! Halusin vielä nostaa tähän keskusteluun sen, kun tuossa verrattiin Ruotsiin, jossa on perintöverovapaus, että siellähän on siinä sitten luovutusvoittovero, mutta tämä luovutusvoittovero tietysti on siinä mielessä oikeudenmukaisempi, että silloin myydystä hinnasta vähennetään se maksettu hinta ja siitä vasta maksetaan vero. Esimerkiksi jos perii sellaisen kiinteistön, jolla loppupelissä ei ole arvoa, niin tämä on paljon oikeudenmukaisempi. Mutta täytyy muistaa, että ei yhteiskunta pärjää ilman jossain kohtaa jonkunlaista veron keräämistä.

Olisi mielenkiintoista, jos voisi tehdä sellaisen kokeilun, että tietäisi, miten suurituloisten kohdalla käy. Onhan tämä kansainvälisesti ajateltuna aika väärin, että ihmiset, joilla on iso varallisuus, pakenevat veroja myös yrityselämässä. Me tiedämme kaikki veroparatiisimaita, jonne yhtiön voittoja siirretään erilaisilla järjestelyillä, velkajärjestelyillä tai ostetaan konsulttipalveluita valtavilla summilla tai tehdään muita toimenpiteitä. Niitäkin on koetettu suitsia, osin onnistuttu, mutta kyllä aina toimijat edellä menevät. Mutta ihan samoin se on tässä yksityiselläkin puolella. Vaikka en todellakaan kannata kaikessa yhtenäistä verojärjestelmää tai yhtenäistä sosiaaliturvaa, niin kyllähän nämä ovat sellaisia asioita, että olisi hyvä, jos globaalistikin pystyttäisiin näihin jotenkin puuttumaan, koska tällä hetkellä yhteiskuntien rahoittamiseen eivät osallistu siinä määrin juuri ne, joilla rahaa siihen olisi, koska he löytävät aina kiertotiet.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Kontula.

17.35 Anna Kontula vas: Arvoisa puhemies! Vastaan suoraan minulle osoitettuihin kysymyksiin.

Ensin edustaja Vigeliukselle alarajojen noston perusteista, joita kovasti hämmästelitte: Niin kuin jo tuossa puheenvuorossani tuolta pöntöstä aikaisemmin sanoin, syy sille, miksi näitä alarajojen nostoja nyt vastustetaan Vasemmistoliitossa, johtuu siitä, että niistä koituva hyöty kohdistuu euromääräisesti kuitenkin selvästi eniten suurituloisille — siis euroilla mitattuna selvästi eniten suurituloisille.

Toinen syy on sitten se huono ajoitus. Sellaisessa maailmassa, jossa väitetään, että meillä on niin heikko taloudellinen tilanne, että ihmiset joutuvat perustarpeistaan, ruuasta, katosta pään päällä, niistämään, ei ole hyvä viesti, että meillä on varaa investoida tällainen verolahja kaikkein hyvätuloisimpiin varallisuusryhmiin.

Sitten Bergbomille: mistä pääomat silloin, jos ei kannusteta kasaamaan pääomia yksille henkilöille tai suvulle? Myös hajautettu pääoma on pääomaa. Eli perinteisesti, kun tarvitaan suuria pääomamääriä, suurempia kuin mitä on saatavilla yhdeltä tasolta, sitä hae-

Punkt i protokollet PR 115/2025 rd

taan silloin useasta eri tasosta. Tätä on Suomessa käytetty paljon erilaisissa kansanelvakkirjoissa, kun on täytynyt kerätä rahaa kansalaisilta, ja sitä on haettu pieniä summia isolta joukolta eikä isoja summia pieneltä joukolta. Sen lisäksi Suomessa hyvin traditionaalisesti käytännössä koko meidän teollisuus pitkälti perustuu sille, että meillä on julkinen sektori pääomittanut teollisuutta. Meidän paperiteollisuus, raskasmetalliteollisuus pitkälti on syntynyt tätä kautta, ja en minä näe, miksi se olisi huono asia tänäkään päivänä silloin, jos se on kannattavaa ja yleishyödyllistä ja muulla lailla yhteiskunnan etu.

Pääomapako on tietysti relevantti kysymys, mutta sen kohdistaminen nimenomaan varsin marginaalisiin perintöveron korotuksiin on hätävarjelun liioittelua. Ei ole näyttöä siitä, että tällaiset synnyttäisivät merkittäviä muutoksia. Silloin kun kysymys on erittäin varakasta ihmisistä, niin heidän varallisuutensa sijoitteluun vaikuttaa tietysti kokonaisveroprosentti eivätkä yksittäiset veroerät. Ja kun me lähdetään verokilpailuun, me hävitään se viime kädessä aina, sillä aina löytyy maita, jotka verottavat vähemmän.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Vigelius.

17.38 Joakim Vigelius ps: Arvoisa puhemies! Vastaan edustaja Kontulalle: On totta, että Suomi ei todennäköisesti tässä globaalissa verokilpailussa tule voittamaan ihan kaikkia maita, mutta aika relevanttia on se, mille sijoitukselle me pääsemme esimerkiksi lännessä tai Euroopassa tai edes meihin vertailukelpoisissa Pohjoismaissa, koska meidän on ehkä vaikea kilpailla koko maailman kanssa, mutta niillekin, jotka haluavat sijoittautua esimerkiksi melko vakaaseen ja vapaaseen länteen tai esimerkiksi eurooppalaiseen demokratiaan tai esimerkiksi tällaiseen varallisuuseroiltaan pieneen, turvalliseen, keskinäiseen luottamukseen perustuvaan pohjoismaiseen yhteiskuntaan, on valinnanvaraa useiden maiden joukosta. Valitettavasti me emme ole voittamassa tätä kilpailua, emme perintöveron suhteen, emme monilta osin myöskään meidän ansiotuloerotuksen suhteen, pääomatulojen verotuksen suhteen tai itse asiassa monien kulutusverojenkaan suhteen. Meillä ikään kuin askel askeleelta tässä huonontuvassa talouden tilanteessa ja työllisyystilanteessa ja palveluiden tilanteessa kaikilla sektoreilla vedetään ruuvia kireämmälle. Tämä on yleinen trendi, ei koske pelkästään tätä hallitusta, vaan kaikilla sektoreilla: yrittämisessä, ansiotyössä, kuluttamisessa, ihan peruselintarvikkeissa, hienommassakin kuluttamisessa, kiinteistöjen omistuksessa, kiinteistöjen hankinnassa. Kaikkeen kohdistuu koko ajan enemmän verotusta, erilaisia maksuja, joita tulee valtion tasolta ja voi tulla hyvinvointialueiden tasolta ja kuntien tasolta, ja kun nämä kaikki ynnää yhteen, syntyy ongelma. Jos jokaisen kohdalla käydään yksitellen keskustelu, on se sitten perintöverosta tai on se arvonnäköisestä tai on se alemmista alv-kannoista tai on se parkkimaksuista tai mistä tahansa, oma erillinen keskustelunsa eri vuosina, eri aikoina, eri paikoissa, ja jos jokaisessa keskustelussa käytetään argumenttia, että no, eihän tämä korotus vielä kamelin selkää katkaise, niin mitä tapahtuu, kun se kertaantuu 300 kerralla eri paikoissa, eri vuosina, eri päättäjien toimesta. Sitten ollaan kokonaisveroasteessa maailman kärkeä, niin kuin Suomi nyt on. Sitten ollaan julkisen sektorin koossa koko maailman kärkeä, niin kuin Suomi nyt on. Sillä on sitten vaikutusta jo niihin, jotka miettivät, minne oman perheensä ja omistuksensa ja pääomansa sijoittavat, ja sitten me voidaan täällä Suomessa miettiä, että me ollaan nyt oikeudenmukaisesti verotettu, kun me ollaan verotettu ihmiset pois täältä.

Työssäkäyvät ihmiset aivovuotavat, ihan suomalaisetkin, täältä pois, ja sitten heille, jotka voisivat aivovuotaa tuolta maailmalta tänne ja tuoda omaisuutensa ja perheensä peräs-

Punkt i protokollet PR 115/2025 rd

sä, me ei kauhean houkuttelevaksi paikaksi tätä maata tehdä. Eli ollaan tasaisen köyhiä ja pääomattomia sitten koko yhteiskunta täällä. Ollaan tasaisesti jaettu tämä köyhyys täällä.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Wickström.

17.41 **Henrik Wickström r:** Arvoisa puhemies, värderade fru talman! Pidin puheenvuoron, kun tämä itse debattikeskustelu alkoi, ja silloin puhuttiin suoraan tästä esityksestä. Nyt tämä on enemmän mennyt tämmöiseksi filosofisemmaksi keskusteluksi, mutta halusin sanoa tähän muutaman näkökulman vielä, koska pidän tätä keskustelua tärkeänä.

Jos otetaan esimerkiksi vaikkapa Ruotsi, joka on nyt ollut moneen otteeseen esillä tässä keskustelussa, niin Ruotsissa aika tismalleen tasan 20 vuotta sitten poistettiin perintövero, ja sitä edelsi aika tällainen pitkä keskustelu siitä, että millä tavalla voidaan kehittää markkinoita sillä tavalla, että ennen kaikkea perheyrietykset voisivat jatkaa sukupolvelta toiselle paremmin. Silloin tehtiin monia erilaisia malleja tämän edistämiseksi, mutta lopulta päätettiin kuitenkin siihen, että helpointa on poistaa perintövero ja korvata se nimenomaan tällaisella luovutusverolla siinä kohtaa, kun tämä perintö realisoidaan. Tähän ollaan oltu todella tyytyväisiä Ruotsissa, kun katsoo itse tuloksia.

Se, mikä ehkä oli erikoisinta tässä päätöksessä, joka tehtiin silloin 2004, oli se, että se tehtiin yksimielisesti Ruotsin eduskunnassa. Silloin taisi olla myöskin niin, että silloin hallitusta johti SDP. Tämä on ehkä osoitus siitä, millä tavalla haluttiin saada yhteinen näkymä ennen kaikkea yrityksille siitä, että kannattaa tehdä sukupolvenvaihdos ja kannattaa sitten tehdä sellaisia toimintamalleja, joilla se pääoma myöskin pysyy omassa maassa.

Norja teki vastaavan muutoksen vuonna 2014, ja ikävä kyllä me ollaan ajautumassa siihen tilanteeseen, että muissa vähän vastaavissa maissa ei enää ole tällaista verolajia kuin perintövero Suomen mallin mukaan, ja sen takia se on hyvin problemaattinen meidän kilpailukyyn näkökulmasta.

Arvoisa rouva puhemies! Me RKP:ssä nähdään, että meidän pitäisi pystyä puhumaan enemmän meidän koko verotusjärjestelmästä ja sen kehittämisestä, koska tämän debatin aikana tuli myöskin se ikävä tieto siitä, että Suomi on joutumassa EU:n tarkkailuluokalle, mikä on osoitus siitä, että meidän täytyy läpikotaisesti keskustella siitä, millä tavalla me kehitetään meidän talousjärjestelmää täällä Suomessa sillä tavalla, että meidän kilpailukyky kasvaa. Yksi haaste on juuri se, että me ollaan todella pääomaköyhä maa tällä hetkellä, ja varsinkin — pakko sanoa itse, kun tulen rannikkoseudulta, missä on hyvin paljon yrityksiä varsinkin yrityksillä mutta myöskin perheillä Ruotsiin — hyvin helposti siirretään papereita Ruotsiin tai muihin maihin, missä verotus on kevyempää. Tämä on ikävä trendi, koska se myöskin sitten on pois ennen kaikkea meidän hyvinvointiyhteiskunnasta, koska on kuitenkin tärkeää, että yhteiskunta antaa sen viestin, että kannattaa tehdä töitä, kannattaa yrittää ja kannattaa menestyä, koska sillä tavalla me saadaan kuitenkin loppupeleissä myöskin taloutta vahvemmaksi, mikä on ennen kaikkea tärkeää meidän hyvinvointipalveluiden näkökulmasta, koska on tärkeää muistaa se, että me tarvitaan ensin nämä taloudelliset voimavarat ja lihakset, ennen kuin me voidaan sitten jakaa myöskin hyvinvointia eteenpäin.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Kontula.

Punkt i protokollet PR 115/2025 rd

17.44 **Anna Kontula vas:** Kiitos, arvoisa puhemies! Näen todella vaikeaksi vertailla OECD-maiden perintöverojärjestelmiä keskenään, mutta noin yleisesti ottaen kahdeksassa maassa ei ole perintöverotusta tai siihen rinnastuvaa järjestelmää, ja nämä ovat pääsääntöisesti itäeurooppalaisia maita. Siellä on käytännössä Ruotsi, Norja, joukko itäeurooppalaisia maita, Malta, ja tällaisia poikkeuksia.

Pääsääntö OECD-maissa on perintöverotus. Ja jos nyt verrataan tähän Ruotsiin, kun minä puhuin äsken siitä, että on hyvä ymmärtää, että kysymys on kokonaisverotuksesta eikä yksittäisistä veroeristä, niin tuloverotus on Ruotsissa ilmeisesti hivenen korkeampi kuin Suomessa, kun otetaan huomioon myös kunnallisverotus eikä vain valtion verotusta. Samaten alvi taitaa olla pikkasen korkeampi kuin Suomessa. Eli yksittäisen veroerän kohdalla ajatus siitä, että me voitaisiin jotenkin hallita sillä verokilpailua, ei yksinkertaisesti ole toimiva lähtökohta, tai tällaista vertailua ei ole juurikaan mahdollista tehdä.

Ajatus sitten siitä, onko verotus Suomessa kiristynyt vai eikö se ole. Minä en nyt äkkiseltään ehtinyt katsoa tilastoja, mutta muistelin, että ansiotuloverotus on 90-luvun jälkeen Suomessa pikemminkin pudonnut merkittävästi. Osittain tähän syynä on ollut eläkemaksujen kasvu, joka on johtanut siihen, että tilaa muille veroluonteisille maksuille tai erille ei sitten enää oikeastaan ole. Tämän muutoksen keskeinen ongelma on se, että eläkemaksut ovat tasasuuruisia, kun taas ansiotuloverotus on meidän ainoa kunnolla progressiivinen vero, jolloinkin käytännössä on päädytty siihen, että vaikka kokonaisveroprosentti pysyisi sinällään samana, niin pienituloiset maksavat siitä suuremman osuuden ja suurituloiset pienemmän osuuden kuin aikaisemmin.

Samaan suuntaan on vaikuttanut myös 90-luvun alusta alkaen, että pääomaverotuksessa siirryttiin progressiivisesta verotuksesta tasaverotukseen yhdellä portaalla, jos näin saa sanoa. Tämä on myös osaltaan merkittävästi jouduttanut varallisuuden kasvua, kuten on myös varallisuuden tutkimisessa haitannut merkittävästi, kun tilastot eivät enää samalla lailla kerro.

Yleisesti ottaen kansallisella tasolla kokonaisveroaste on hirveän huono mittari. Laske-tin joskus eduskunnan tietopalvelulla, että jos meillä sosiaali-tuudet olisivat verottomia, niin kuin useissa meidän verokkimaissa on, niin siinä tilanteessa meidän kokonaisveroaste putoaisi prosentin pelkästään tällä ilman, että mitään muuta tapahtuisi kuin että tilikirjoilla numerot kirjoitettaisiin vähän eri tavalla. Se on hyvin altis tällaiselle tilastolliselle kikkailulle.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Bergbom.

17.47 **Miko Bergbom ps:** Arvoisa rouva puhemies! Edustaja Kontulalle heti tuohon viimeiseen nostoon: Jos sieltä se prosentti otetaan pois, ei se nyt vielä maalta merelle vie. Se pitää edelleen Suomen kokonaisveroasteen ihan maailman kärkilukemissa.

Mutta mistäköhän sitä nyt aloittaisi? Niin, tuloverotuksesta Ruotsin osalta: Edustaja Kontula nosti sen esiin ja totesi, että se on Ruotsissa kireämpää kuin Suomessa, jos huomioidaan kuntaverotus. Itse asiassa ansiotuloverotuksen osalta, kun Ruotsia katsoo, se on siinä mielessä Suomeen verrattuna mielenkiintoinen, että siellä pienituloiset työssäkäyvät ihmiset maksavat itse asiassa vähän enemmän veroa kuin Suomessa, mutta vastaavasti keskiluokalla on alhaisempi tuloverotus Ruotsissa kuin Suomessa, kun Suomessahan tavallaan sinä et hyvin pitkään maksa juuri yhtään mitään veroa, mutta sitten se nousee aika no-

Punkt i protokollet PR 115/2025 rd

peasti, räjähdysmäisesti, kun Ruotsissa se käyrä siinä ansiotuloverotuksessa on vähän semmoinen tasaisesti ylöspäin nouseva.

No, edustaja Kiuru nosti esiin rikkaiden osallistamisen valtion säästötalkoisiin, ja se on sinänsä ihan aiheellinen huomio, ja käydään siitä keskustelua nimenomaan siitä näkökulmasta... [Krista Kiuru: Ei tarvitse minun takiani käydä!] No, mutta haluan käydä, niin ei hätää, ja kun Suomen kansa haluaa varmasti kuulla tätä käytävää keskustelua, niin käydään. — Nimittäin se, osallistuvatko rikkaat talkoisiin, on erittäin hyvä kysymys.

No, jos me nyt katsotaan vaikka marginaaliveroja — no lähdetään liikkeelle siitä, että niitähän nyt alennetaan tässä budjettiesityksessä. Eli siis jatkossakin marginaaliverotuksessa kaikista suurituloisimmilta yli puolet viedään. Eli sen suhteen ei pitäisi olla ihan suurta hätää. Yli puolet verotetaan vieläkin marginaaliverojen osalta pois kaikista rikkaimmilla ihmisiltä.

No, perintöveron osalta: Kuten käytiin tässä keskustelua, niin Ruotsissa ja Norjassa, jotka ovat meidän tämmöisiä verrokkimaitamme tietenkin, se on poistettu, ja siellä kaikkein rikkaimmat maksavat vähemmän perintöveroa, kun Suomessa taas kaikkein rikkaimmat maksavat enemmän perintöveroa kuin Ruotsissa ja Norjassa. Eli voidaan tältä osin ajatella, että kyllä he osallistuvat.

No sitten: Vierailtiin Lontoossa valiokunnan kanssa, ja siellä kävi ilmi, että itse asiassa yhtiöt keskittävät toimintojaan Lontooseen sen takia, että osinkoja ei juuri veroteta siellä. Vaikka siellä yhteisövero on suurin piirtein, en muista ihan prosenttiyksikön tarkkuudella, samoilla tasoilla kuin Suomessa, niin osinkojen verotus on siellä keveämpää, mistä johtuen Lontooseen sijoittuu paljon yhtiöiden pääkonttoreita ja muita toimintoja. Elikkä kun Suomessa verotetaan pääomia, niin kyllä me toki verotuloja sillä saadaan, mutta sitten herrä se iso kysymys, mitä tässä on yritetty nytten hakea ja ratkaista, että siirtyvätkö ne pääomat tästä maasta jonnekin muualle, ja aikaansaako se sen, että vaikka meillä noin näennäisesti paperilla kaikkein rikkaimpia osallistetaan hyvin paljon, ja jotkut haluavat, että osallistettaisiin vielä enemmän, niin aikaansaako se sen, että meillä itse asiassa on niitä kaikkein rikkaimpia vähän vähemmän, minkä seurauksena meidän tosiasialliset verokertymät ovat matalampia kuin ne voisivat olla joillain toisilla veroasteilla. Tämä on, totta kai, pohdinnan paikka. Sen takia suhtaudun hyvin varauksella siihen, että lähdetäisiin korottamaan vain halusta osallistaa joitakin ihmisryhmiä ja heidän verojaan vielä entistä enemmän. Johtaisiko se tosiasiallisesti verokertymän kasvuun? Epäilen.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Lindén.

17.50 Aki Lindén sd: Arvoisa rouva puhemies! Minusta tämä keskustelu on ollut mielenkiintoista ja itse asiassa aika rakentavaakin. Ymmärsin, että tämä pitkälti lähti siitä, että tässä lähdettiin vertaamaan tätä sosiaalidemokraattien vaihtoehtoa, joka eräin osin lievästi poikkeaa nyt siitä, mitä hallituksen esitys oli, mutta tämä keskustelu on laajentunut nyt sitten, ja tässä on ollut näitä argumentteja, että onko riski, että ne rikkaimmat ihmiset muuttavat maasta pois ja sitten ei saada ollenkaan sitä veroa heiltä.

Palautin nyt mieleen nämä perustiedot, ja nämähän löytyvät nykypäivänä helposti: Kun puhutaan bruttoveroasteesta, joka on se kaikkien verojen ja sosiaaliturvamaksujen yhteissumma suhteutettuna kansantuloon, niin nyt viimeisimmässä tilastossa, joka on vuodelta 2023, Suomi on siinä kuudennella sijalla. Kärjessähän on Ranska, sitten tulee Tanska, Italia, Itävalta, Belgia, sitten on Suomi, sitten tulee Norja, Ruotsi ja Luxemburg. Nämä

Punkt i protokollet PR 115/2025 rd

kaikki, jotka luettelini, ovat yli 40 prosentissa, Suomi on tässä 42,4, ja sitten OECD:n keskiarvo on 39,1. Nämä olivat nyt nämä luvut, mutta tähän on kokonaisuus, joka koostuu monista eri summista.

Se, mihin olen kiinnittänyt nyt itse viime aikoina huomiota, menee pikkuisen tämän asian sivuun, mutta nyt tässä on verotuksesta yleisestikin puhuttu: Meillä ollaan siirtymässä enemmän sinne sosiaaliturvamaksujen korottamisen puolelle. Tähän on näkynyt monissa näissä kanavointiratkaisuissa, jotta saadaan valtiontalouteen nyt tiettyä kevennystä, joka voidaan tietysti ilmaista niinkin, että sitten ei ole tarvetta nostaa niitä valtion keräämiä veroja niin paljon, niin vastaavasti siirretään rahoitusta sosiaaliturvamaksujen puolelle. Tämä on esimerkiksi ihan tässä apteekkitaloudessa pieneltä osin, ja sitten meidän eri sosiaaliturvauudistuksissa. Sen takia minusta eduskunnassa täytyisi käydä jossain vaiheessa kunnollinen keskustelu siitä, mikä meillä tuossa keltaisessa budjettikirjassa ihan oikeasti on sitä valtion keräämää tuloa, mikä on sitten sosiaaliturvamaksuilla eli vakuutetuilta kerättyä rahaa ja miten nämä vaikuttavat toinen toisiinsa. Tämä on hyvin tarpeellista ja tärkeää keskustelua.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Kontula.

17.53 Anna Kontula vas: Arvoisa puhemies! Kertaan vielä vähän tätä meidän verotusjärjestelmän filosofista perustaa: Kirkkoisä Augustinus aikanaan lähti liikkeelle siitä, että on olemassa kahdenlaista omaisuutta. On kohtuullinen varallisuus, jonka tarkoituksena on huolehtia siitä, että ihminen tulee toimeen, saa syötävää syödäkseen ja saa katon pänsä päälle ja pystyy myös jossakin mittakaavassa varautumaan ainakin keskeisimpiin riskeihin, kuten vanhuuteen. Se omaisuus, mikä on tätä suurempaa, katsotaan luonteeltaan erilaiseksi. Se on sellaista omaisuutta, jonka suhteen on suurempi velvollisuus antaa almuja — puhutaan siis 300—400-lukujen vaihteesta — tai muulla tavoin osallistua yhteisölliseen toimintaan ja antaa omastaan pois.

Tämä on aika pitkälti se perusta, mihinkä meidän verojärjestelmä tänä päivänä perustuu, myös meidän perintövero. Ne kaikkein pienimmät perinnöthän ovat olleet verottomia jo pitkään, erityisesti silloin jos ne kohdistuvat rintaperillisiin, mutta sitten mitä suuremmasta ylijäämästä on kysymys, niin sitä ankarammin siihen kohdistetaan velvoitetta kerätä näitä varoja myös muiden hyödyksi ja osaksi sitä yhteiskunnan ylläpitämistä. Eli tulee hyvin kaukaa tämä pohjavire, joka on paitsi Suomessa myös aika pitkälle muualla länsimaissa ollut se verotuksen perusta.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Vigeliu.

17.55 Joakim Vigeliu ps: Arvoisa puhemies! Olemme päässeet tässä perintövero- ja ylipäätään verokeskustelussa, filosofisessakin tällaisessa, niinkin pitkälle kuin kirkkoisä Augustinukseen sinne 400-luvulle. Se on ihan hyvä, että mennään perin juuria myöten tämä verokeskustelu läpi. [Krista Kiuru: Voidaan mennä eteenkinpäin!] — Menemme varmasti tämän puheenvuoron jälkeen, edustaja Kiuru, eteenpäin. — Tämä oli sikäli hyvä nosto, että uskoisin, että Augustinuksella oli samalla tavalla ehkä enemmän tällainen moralistinen näkökulma ja tällainen uskonnollinen näkökulma tähän kysymykseen kuin realistinen näkökulma 2000-luvun globaalissa maailmassa, juuri siitä näkökulmasta, että minä en haluaisi, että Suomen eduskunnassa käydään pelkästään oikeudenmukaisuusnäkökulmasta tätä ve-

Punkt i protokollet PR 115/2025 rd

rotuskeskustelua, koska ongelma voi olla siinä, että jos me oikeudenmukaisuuslähtökohdasta ikään kuin tunneperustaisesti vedämme omat veromme tappiin, niin saattaa olla, että me olemme kovinkin oikeudenmukaisia mutta se johtaa lopulta itse asiassa meidän verokertymän pienenemiseen, pääomien pienenemiseen ja yritystoiminnan pienenemiseen Suomessa.

Koska me elämme globaalissa maailmassa, jossa pääomat liikkuvat ja ihmiset liikkuvat melko vapaasti silloin kun heillä on paljon varallisuutta, he voivat valita, että he eivät tule verolle pantavaksi Suomeen. Heillä on mahdollisuus tehdä sellaisia valintoja. Sen takia meidän ei pitäisi käydä pelkästään tällaista moraalista keskustelua siitä, onko oikein, että suurista omaisuuksista maksetaan enemmän veroja. On, ja suuremmista omaisuuksista maksetaan enemmän veroja absoluuttisesti.

Se, maksetaanko myös suhteellisesti enemmän, on sitten valtioiden itsensä päätettävissä, mutta monet tällaista äärimmäistä sosialismia kokeneet valtiot ovat sen jälkeen... [Puhujan mikrofoni sulkeutuu — Anna Kontula: Anteeksi, painoin väärää nappia!] — Saatte anteeksi, edustaja Kontula. — Monet maat, jotka ovat sosialismista päässeet ja sen kahleista päässeet, ovat tulleet toisenlaiseen lopputulokseen ja päättäneet itse asiassa siirtyä tasaisempaa verotusta kohti, jossa edelleen suurituloiset maksavat enemmän veroja mutta he eivät maksa äärimmäisen korkeita progressioita, joissa lisätulosta esimerkiksi puolet verotetaan heiltä pois. Se antaa meille jotain osviittaa siitä, että tätä moraalikäsitystäkin voi muuttaa ajan saatossa, ja toivoisin ainakin itse, että myös Suomessa käytäisiin laajempaa veropoliittista keskustelua siitä, kuinka paljon on kohtuullista ihmisen itse tienäämistä ja yrittäjästä verottaa kokonaisuutena ja erityisesti sitten myös sieltä lisätulon puolelta, eli jos otan lisätyötä vastaan tai jos saan palkankorotuksen, kuinka paljon tästä korotuksesta valtio vie välistä, ja sitten tämän salin päättäjät päättävät minun puolestani, mihin ne eurot laitetaan. Siitä sopisi käydä Suomessa paljon nykyistä enemmän keskustelua, ja tältä osin kiitän tästä keskustelusta.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Kontula.

17.58 Anna Kontula vas: Arvoisa puhemies! Olin niin innokas kommentoimaan, kun kerran päästiin reaalisosialistisiin järjestelmiin, että tulin jo puhuneeksi vähän edellisen puhujan päälle. Pahoittelut siitä. — Niin, nimenomaan reaalisosialistisessa järjestelmässä siinä nimessä on se ”reaali” sen takia, että siellä käytettiin juurikin samanlaista argumentaatiota, jota tässä edellinen puhuja käytti, että ei pidä keskittyä niin paljon siihen, mikä on oikein, vaan siihen, mikä on realistista. Yleensä se on se argumentti, mitä poliitikot käyttävät silloin kun se, mikä heistä tuntuu miellyttävimmältä tai pakolliselta ratkaisulta, ei ole heidän omantuntonsa mukaan oikein. Siitä tulee myös sanonta ”realipolitiikka”. Minusta se on aina hirveän vaarallinen tie, kuten esimerkiksi reaalisosialismista näemme, koska se johtaa monenlaiseen moraalikatoon ja sen tyyppisiin järjestelmiin, joidenka legitimitteetti hiljalleen murenee, ja sen suhteen pitäisi olla erittäin valveilla ja varovainen.

Minusta on tärkeää ymmärtää, että se legitimitteetti, miksi ylipäätään on mahdollista kerätä niin paljon veroja Suomen kaltaisessa maassa ja miksi ihmiset hyväksyvät sen ja ovat valmiit taipumaan siihen, ei johdu suinkaan siitä, että ihmiset olisivat täällä jotenkin kykenemättömämpiä osallistumaan päätöksentekoon tai innokkaampia verojen suhteen noin yleensä, vaan yksinkertaisesti siitä, että ihmiset ymmärtävät, että täällä niillä veroilla myös saa aika isoja asioita. Ajatellaan esimerkiksi semmoisia asioita kuin korkeakoulututkinto,

Punkt i protokollet PR 115/2025 rd

joka monella tässäkin salissa on ja jota monet alempaa veroprosenttia maksavat ihmiset muissa maissa sitten maksavat sen veroprosenttinsa päälle, tai terveydenhuolto, joka kuitenkin meillä vakuutetaan yhteisesti, kun monissa muissa maissa terveysvakuutukset ovat merkittävä kuluerä niiden verojen päälle. Ja tämä tekee entisestään hankalammaksi sen arvioimisen, missä maassa on jollakin tavalla miellyttävin tai helpoin tai kannustavin järjestelmä.

Jos ei ymmärrä sitä, että suurin osa suomalaisista, lähes kaikki, johtuen rahan arvon muutoksista, on kuitenkin saamapuolella — vaikka maksaisi paljonkin niitä veroja, niin todennäköisesti saa kuitenkin enemmän kuin antaa — niin silloin ei kyllä ymmärrä meidän verojärjestelmästä yhtään mitään, koska nettomaksaja on myytti, kun katsotaan ihmisiä koko heidän elinkaarensa ajalta.

Puhemies Jussi Halla-aho: Edustaja Vigelius, olkaa hyvä.

18.01 Joakim Vigelius ps: Arvoisa puhemies! Oli pakko ottaa vielä yksi puheenvuoro, koska sain huomiota edustaja Kontulalta, joten on pakko käyttää tilaisuus hyväksi. — Niin, onko politiikka realistista, vai onko se oikein? Joku kyynikko voisi ajatella, että se on vain jompaakumpaa näistä. Itse ajattelen, että vaikka ajateltaisiin, että on moraalisesti ylevää nostaa jotakin veroa, jotta varallisuuserot pienenisivät ja jotta valtio saisi tuloja, niin en voi itse pitää sitä oikeana ratkaisuna, vaikka siinä on hyvä tarkoitus, jos se kuitenkin tosiasiallisesti johtaa siihen, että tämä korotettu vero vähentää verotuottoa. Silloin vaikka se on moraalisesti ylevä teko, jolla on hyvä tarkoitus, se johtaa kaikkien kannalta epämieluisaan lopputulokseen. Ellei sitten vain katsota, että on toimittu moraalisesti ylevästi, koska paperilla se miljonääri, joka jätti tulematta, olisi maksanut enemmän veroa tässä maassa, ja että se tekee tästä ratkaisusta oikean. Mutta kuten monissa maissa on huomattu, kun on lähdetty nostamaan perintöveroja tai vastaavanlaisia pääomiin kohdistuvia veroja ylemmäs, niin se on johtanut lopputuloksiin, joissa nämä ihmiset harkitsevat uudelleen sitä, mihin maahan sijoittuvat ja missä maassa tulevat sitten perintöineen verotettavaksi. Se voi tällaisissa maissa, kuten Suomi, jotka vetävät omat veroasteensa tappiin monellakin sektorilla, eivät pelkästään perintöverojen tasolla, johtaa tilanteeseen, jossa kokonaisverokertymä ei itse asiassa veroasteen noustessa kasva. Sehän on juuri se kaikista ikävin mahdollinen kierre, johon valtio voi joutua.

Eli kun verotulot eivät riitä, mistä haetaan lisää verotuloja? Veronkorotuksista, ja kun veronkorotuksia tehdään, tänne ei haluta tulla ja täällä olevatkaan eivät pysty maksamaan enempää veroja, ja verokertymät ehtyvät. Siinä ollaan sitten kurjistumisen tiellä, jossa palveluiden asiakasmaksut korottuvat, palvelutaso heikkenee, ansiotulojen ja yrittäjätulojen verotus kasvaa ja lopulta ollaan tilanteessa, että oikeastaan ainoa ratkaisu päästä pois tästä kierteestä on tehdä jotakin niin radikaalia, että siinä sitten varsinkin se rapa roiskuu ja hyvin valitettavallakin tavalla.

Tällaisia uudelleen käynnistettyjä valtioita ja valtiokokeiluita on tehty, ja monet niistä ovat päättyneet lopulta hyvin, mutta erityisesti lyhyellä aikajänteellä tällaiset massiiviset verouudistukset ja talouden uudistukset ovat aiheuttaneet aika rumaa jälkeä näissä maissa. Valitettavasti, vaikka se on johtanut pitkällä aikavälillä hyviin lopputuloksiin, lyhyellä aikavälillä tällaisten lopputulosten aikaansaaminen ei onnistu, ja ne voivat olla vaikeita saada demokratioissa läpi, kun pinna ei kestä.

Punkt i protokollet PR 115/2025 rd

Riksdagen avslutade den allmänna debatten och avbröt behandlingen av ärendet.